

ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se zaštita životne sredine radi njenog očuvanja, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, te osiguravanja i poboljšavanja kvaliteta života, zaštita svih elemenata životne sredine, informisanje i pristup informacijama u oblasti zaštite životne sredine, planiranje i zaštita životne sredine, strateška procjena uticaja i procjena uticaja na životnu sredinu, postupak izdavanja ekoloških dozvola i sprečavanja nesreća velikih razmjera, sistem eko-označavanja i upravljanje zaštitom životne sredine, finansiranje aktivnosti u vezi sa životnom sredinom, odgovornost za štetu nanесenu životnoj sredini, kao i prava i obaveze pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 2.

Zaštita životne sredine sprovodi se u cilju:

- a) smanjenja korištenja, sprečavanja opterećivanja, zagađivanja i narušavanja životne sredine, poboljšanja i obnove oštećene životne sredine,
- b) zaštite ljudskog zdravlja i poboljšanja uslova životne sredine za kvalitet života,
- v) održivog upravljanja, očuvanja i zaštite prirodnih resursa, racionalnog korištenja resursa i takvog načina privrede kojim se osigurava obnova resursa,
- g) usklađenosti socijalnih, ekonomskih i drugih interesa Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) sa zahtjevima za zaštitu životne sredine,
- d) međunarodne saradnje u zaštiti životne sredine,
- đ) pružanja mogućnosti za inicijative i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu životne sredine,
- e) koordinacije privrede i integrisanja socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa propisanim standardima za zaštitu životne sredine i
- ž) uspostavljanja i razvoja institucija za zaštitu i očuvanje životne sredine.

Član 3.

(1) Svako lice ima pravo na zdravu životnu sredinu.

(2) Svako lice ima pravo na život u životnoj sredini podobnoj za zdravlje i blagostanje, te je individualna i kolektivna obaveza da se zaštiti i poboljša životna sredina za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Član 4.

Odredbe ovog zakona odnose se na:

- a) sve elemente životne sredine (vazduh, vodu, zemljište, biljni i životinjski svijet, pejzaž, izgrađenu životnu sredinu) i
- b) sve vidove djelatnosti koje koriste prirodne resurse i opterećuju životnu sredinu, odnosno djeluju na životnu sredinu tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja životne sredine, zagađuju životnu sredinu, ili imaju negativan uticaj na životnu sredinu (poput buke, vibracija, radijacije, izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad itd.).

Član 5.

(1) Zaštitu i unapređivanje životne sredine obezbjeđuju, u okviru svojih ovlaštenja, Republika, jedinice lokalne samouprave, privredna društva, preduzetnici, udruženja i fondacije, kao i druga pravna i fizička lica, stručne organizacije i druge javne službe.

(2) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da čuvaju i unapređuju životnu sredinu.

(3) Republika uspostavlja sa Federacijom Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktom saradnju i koordinaciju u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životne sredine.

(4) Republika učestvuje u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite životne sredine.

Član 6.

Načela zaštite životne sredine su:

- a) načelo održivog razvoja,
- b) načelo predostrožnosti i prevencije,
- v) načelo zamjene,
- g) načelo integralnog pristupa,
- d) načelo saradnje i podjele odgovornosti,
- đ) načelo – učešće javnosti i pristup informacijama i
- e) načelo – zagađivač plaća.

Član 7.

Održivost životne sredine podrazumijeva:

a) očuvanje prirodnog bogatstva tako da potrošnja obnovljivih materijala, vodenih i energetskih resursa ne prelazi okvire u kojima prirodni sistemi mogu to nadoknaditi i da potrošnja neobnovljivih resursa ne prelazi okvir u kojem se održivi obnovljivi resursi zamjenjuju,

b) da stepen zagađujućih materija koje se emituju ne prelazi mogućnosti vazduha, vode, zemljišta da ih apsorbiraju i preradi i

v) stalno očuvanje biološke raznovrsnosti (biodiverziteta), ljudskog zdravlja, kvaliteta vazduha, vode i zemljišta, prema uslovima koji su potrebni za život ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Član 8.

(1) Kada prijeti opasnost od nepopravljive štete po životnu sredinu, nedostatak naučne podloge ne može biti razlog za odgađanje uvođenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se spriječila dalja degradacija životne sredine.

(2) Korištenje životne sredine organizuje se i obavlja na način koji:

- a) rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korištenja životne sredine,
- b) sprečava zagađivanje životne sredine i
- v) sprečava štetu po životnu sredinu.

(3) Pri korištenju životne sredine mora se ispoštovati načelo predostrožnosti, to jest pažljivo upravljati i ekonomično koristiti elemente životne sredine, te svesti na najmanju moguću mjeru stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korištenja prirodnih i vještačkih materijala.

(4) Korisnik životne sredine koji izaziva opasnost po životnu sredinu ili uzrokuje štetu po životnu sredinu dužan je da odmah obustavi radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

(5) Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan da u što kraćem roku otkloni i popravi nastalu štetu u životnoj sredini.

Član 9.

(1) Svaku djelatnost koja bi mogla da ima štetne posljedice po životnu sredinu potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja predstavlja znatno manji rizik i opasnost po životnu sredinu. Zamjena djelatnosti obavlja se i ukoliko su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

(2) Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se pri korištenju proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa, uz obavezno ograničavanje zagađivanja životne sredine na izvoru.

Član 10.

(1) Zahtjevi za visok nivo zaštite životne sredine i poboljšanje kvaliteta životne sredine sastavni su dio svih politika i strategija kojima je cilj unapređivanje životne sredine, a osiguravaju se u skladu sa načelom održivog razvoja.

(2) Svrha načela integralnog pristupa je sprečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životnu sredinu u cijelosti.

(3) Načelo integralnog pristupa obuhvata:

- a) uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda,
- b) predviđanje posljedica u svim elementima životne sredine kao rezultata djelovanja supstanci i djelatnosti (novih i postojećih),
- v) svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru,
- g) primjenjivanje opštih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u životnoj sredini i
- d) primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životne sredine i mjera usmjerenih ka izvorima kada su u pitanju emisije.

Član 11.

(1) Planiranje, upravljanje i monitoring životne sredine na nivou Republike postiže se saradnjom i zajedničkim djelovanjem svih subjekata s ciljem zaštite životne sredine, svako u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

(2) Sprovođenje ciljeva koji se tiču životne sredine podstiče se međuentitetskom saradnjom i saradnjom sa Brčko Distriktom, bilateralnim ili multilateralim međunarodnim sporazumima o zaštiti životne sredine i drugim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u vezi sa zaštitom životne sredine, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

Član 12.

(1) Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim supstancama i djelatnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učestvovanja u donošenju odluka.

(2) Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: Ministarstvo) i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni organi) dužni su da pomažu i razvijaju svijest javnosti omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

(3) Javnost ima pravo da učestvuje u postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom ili drugim propisima.

(4) Svako zainteresovano lice koje smatra da su mu povrijeđena prava iz stava 3. ovog člana ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Član 13.

(1) Zagađivač životne sredine (u daljem tekstu: zagađivač) plaća naknadu za zagađivanje životne sredine u skladu sa propisom koji reguliše finansiranje zaštite životne sredine, kada svojim aktivnostima prouzrokuje ili može prouzrokovati opterećenje životne sredine, odnosno ako proizvodi, koristi ili stavlja u promet sirovinu, poluproizvod ili proizvod koji sadrži štetne materije po životnu sredinu.

(2) Zagađivač, u skladu sa propisom iz stava 1. ovog člana, snosi ukupne troškove mjera za sprečavanje i smanjivanje zagađivanja koji uključuju troškove rizika po životnu sredinu i troškove uklanjanja štete nanesene životnoj sredini.

Član 14.

Pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) biološka raznovrsnost (biodiverzitet) je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekoloških sistema, a uključuje raznovrsnost živih organizama iz svih izvora, uključujući između ostalog kopnene i vodne eko-sisteme i ekološke komplekse kojima pripadaju; ovo uključuje raznovrsnost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica i eko-sistema,

b) genetički modificovani organizam je organizam čiji je genetički materijal promijenjen metodama savremene biotehnologije,

v) granične vrijednosti emisija su masa izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa emisija, koje neće biti prekoračene tokom određenog perioda ili određenih perioda,

g) grupa proizvoda je bilo koja vrsta proizvoda ili usluga sa sličnim namjenama koji se kao takvi izjednačavaju u smislu upotrebe i zapažanja od potrošača,

d) ekološka dozvola je odluka nadležnog organa donesena u formi rješenja kojom se utvrđuje da postrojenje ispunjava određene uslove za izgradnju i rad cijelog postrojenja ili dijela postrojenja, a može obuhvatiti jedno ili više postrojenja, na istoj lokaciji kojima upravlja isto odgovorno lice,

đ) elementi životne sredine su zemljište, vazduh, voda, biosfera, kao i izgrađena (vještačka) životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio životne sredine,

e) emisija je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, u vidu vibracija, zračenja, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora i ispušta u vazduh, vodu ili zemljište,

ž) životna sredina je skup prirodnih i stvorenih vrijednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, odnosno prostor i uslove za život,

z) zagađivanje je direktno ili indirektno unošenje supstanci, vibracija, toplote ili buke u vazduh, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine i može da dovede do oštećenja materijalnih dobara, ili da naruši ili omete uživanje i druge zakonite oblike korištenja životne sredine,

i) zadovoljavajuće stanje je ispunjenost svih standarda kvaliteta životne sredine koji su relevantni za lokaciju postrojenja, naročito oni koji se tiču zaštite zemljišta, vazduha i vode,

j) zainteresovana strana ili organ je fizičko lice sa prebivalištem ili pravno lice sa sjedištem ili vlasnik, odnosno posjednik nepokretnosti sa sjedištem u području uticaja ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem, odnosno organ uprave ili drugi republički organ ili organ jedinice lokalne samouprave koji može biti zainteresovan za planirani projekat, odnosno procjenu njegovog uticaja na životnu sredinu, s obzirom na svoje specifične nadležnosti i odgovornosti, koje se odnose na zaštitu životne sredine,

k) zainteresovana javnost je javnost na koju utiče ili bi moglo uticati donošenje odluka o izdavanju ili reviziji i obnavljanju dozvola ili uslova iz dozvola ili koja ima interes u donošenju takvih odluka, u smislu ove definicije će se smatrati da interes imaju udruženja i fondacije koja promovisu zaštitu životne sredine,

l) zaštita životne sredine podrazumijeva sve odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja životne sredine, smanjenje i otklanjanje štete koja je nastala, i vraćanje na stanje prije izazvane štete,

lj) zemljište je površinski sloj Zemljine kore smješten između stjenovite podloge i površine, a koje se sastoji od mineralnih čestica, organskih materija, vode, vazduha i živih organizama,

m) značajna promjena je promjena u prirodi ili funkcionisanju, ili proširenje postrojenja, koja može da ima značajan negativan uticaj na ljudsko zdravlje ili životnu sredinu,

n) imisija je koncentracija supstanci na određenom mjestu i u određenom vremenu u životnoj sredini,

nj) izvještaj o strateškoj procjeni je dokument koji se prilaže uz određeni plan ili program i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu zbog realizacije plana i programa, kao i varijante razmatrane i usvojene na osnovu ciljeva i prostornog obuhvata plana i programa,

o) javnost je jedno ili više fizičkih ili pravnih lica i njihova udruženja, organizacije ili grupe,

p) korištenje životne sredine je djelatnost koja izaziva promjene u životnoj sredini, tako da se koristi životnom sredinom u cijelosti ili nekim njenim elementom kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju u životnu sredinu ili elemente životne sredine u okviru propisa koji uređuju oblast zaštite životne sredine,

r) mikroorganizmi su bilo koja mikrobiološka ćelijska ili nećelijska cjelina, sposobna da se replikuje ili prenosi genetički materijal,

s) monitoring je sistem praćenja stanja životne sredine, odnosno zagađivanja životne sredine, praćenje emisija i imisija, te prirodnih pojava,

t) najbolje raspoložive tehnike su najefektivniji i najnapredniji stepen razvoja djelatnosti i način njihovog obavljanja koje ukazuju na praktičnu pogodnost određenih tehnika kako da pruže osnovu za granične vrijednosti emisija i druge uslove iz ekološke dozvole, propisane u cilju sprečavanja, ili ako to nije izvodljivo, u cilju smanjenja emisija i uticaja na životnu sredinu kao cjelinu,

ć) nesreća velikih razmjera/akcident je emisija velikih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontrolisanih događaja nastalih tokom rada postrojenja koja predstavlja ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, neposrednu ili odgođenu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci,

u) nosilac projekta je fizičko ili pravno lice, uključujući republičke institucije i druge ovlaštene institucije na čiji se zahtjev pokreću postupci utvrđeni ovim zakonom,

f) odgovorno lice je svako fizičko ili pravno lice koje u cijelosti ili dijelom rukovodi radom ili kontroliše postrojenje ili lice na koje je preneseno ovlaštenje za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja ili pogona,

h) opasnost je unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizičko stanje koje može da izazove štetu po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu,

c) opasna supstanca je propisom određena supstanca, mješavina supstanci ili preparat u vidu sirovine, proizvoda, nusproizvoda, taloga ili međuproizvoda, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle da nastanu u slučaju nesreće,

č) opasne lokacije su rudnici, nalazišta nafte ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanje plinom i taljenje, termoelektre, koksne peći, postrojenja za proizvodnju i obradu metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za tretman, spaljivanje i skladištenje otpada, postrojenja za proizvodnju energije iz otpada, postrojenja za tretman otpadnih voda, klaonice, bojare i kožare, postrojenja za proizvodnju papira, brane i gasovodi ili naftovodi,

dž) opterećivanje životne sredine je emisija supstanci ili energije u životnu sredinu,

š) planovi i programi su svi razvojni ili drugi planovi i programi, osnove, uključujući i njihove izmjene, koje priprema i/ili usvaja organ na republičkom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za odgovarajući postupak usvajanja u Narodnoj skupštini Republike Srpske ili Vladi Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), odnosno u jedinici lokalne samouprave, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu posebnih propisa,

aa) projekat jeste projektovanje i izvođenje građevinskih i drugih radova, uključujući i izgradnju postrojenja i drugih sistema i druge aktivnosti i djelatnosti u prostoru i intervencije u prirodnom okruženju pejzaža,

ab) promjena u radu je promjena u prirodi, funkcionisanju ili proširenje postrojenja koje bi moglo da izazove posljedice po životnu sredinu,

av) procjena uticaja na životnu sredinu je identifikovanje, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačni slučaj, u skladu sa odredbama ovog zakona, direktan i indirektan uticaj nekog projekta na sljedeće elemente i faktore: ljude, biljni i životinjski svijet, zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž, materijalna dobra i kulturno nasljeđe i međudjelovanje navedenih faktora,

ag) područje uticaja je područje ili dio prostora gdje je izazvan određen stepen uticaja na životnu sredinu koji je definisan zakonskim propisima ili koji može da nastane kao rezultat korištenja životne sredine,

ad) postrojenje podrazumijeva jedan ili više pogona, jednu ili više tehničkih jedinica na jednom mjestu u kojima se obavljaju djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu ili gdje postoje opasne supstance. Pod postrojenjem se podrazumijeva i obavljanje djelatnosti koja je neposredno tehnički povezana sa obavljanjem djelatnosti na mjestu postrojenja i koja može imati uticaj na nivo emisija, odnosno zagađivanja,

ađ) prirodni resurs je komponenta prirodne životne sredine, odnosno sastavni dio prirodne životne sredine koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještačku životnu sredinu,

ae) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama je dokument koji je rezultat razmjene informacija i koji prvenstveno opisuje primijenjene tehnike, trenutne nivoe emisija

i potrošnje, tehnike koje se razmatraju za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, kao i zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama i sve tehnike u nastajanju,

až) rizik je mogućnost pojave određene posljedice unutar određenog perioda ili u određenim okolnostima,

az) standard kvaliteta životne sredine je propisani zahtjev koji se mora ispuniti u određenom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu, kako je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima,

ai) skladištenje je prisustvo neke količine opasnih supstanci radi skladištenja, odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru,

aj) strateška procjena životne sredine je sistematski proces vrednovanja posljedica predloženih planova, programa ili strategija na životnu sredinu da bi se još u ranoj etapi donošenja odluka uz ekonomska i društvena razmatranja, uključila i razmatranja o životnoj sredini,

ak) strateška procjena uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu je priprema izvještaja o stanju životne sredine, sprovođenje postupka konsultacija, uvažavanje izvještaja i rezultata konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa, kao i pružanje informacija i podataka o donesenoj odluci,

al) supstanca je bilo koji hemijski element i njegova jedinjenja, uz izuzetak radioaktivnih supstanci, genetski modificovanih mikroorganizama i genetski modificovanih organizama,

alj) udruženja i fondacije koja promovišu zaštitu životne sredine su organizacije koje se bave zaštitom životne sredine i koje su se svojim statutima opredijelile da promovišu zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: udruženja i fondacije) i

am) uticaj na životnu sredinu je promjena u životnoj sredini nastala korištenjem i opterećivanjem životne sredine.

II ZAŠTITA ELEMENATA ŽIVOTNE SREDINE

Član 15.

(1) Zaštita elemenata životne sredine podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar elemenata i njihove prirodne ravnoteže.

(2) Elementi životne sredine moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih elemenata životne sredine, uzevši u obzir njihove međuzavisne odnose.

(3) Posebnim propisima uređuju se pojedine oblasti zaštite i očuvanja elemenata životne sredine, način opterećivanja i korištenja elemenata i zaštita od uticaja koji predstavljaju opasnost po životnu sredinu.

Član 16.

(1) Zaštita zemljišta obuhvata površinu i ispodpovršinske slojeve zemljišta, formacije stijena i minerala, kao i njihove prirodne i prelazne oblike i procese.

(2) Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti djelatnosti i odlagati materije koje ne zagađuju ili oštećuju zemljište.

(3) U toku realizacije projekta, kao i prije njegovog izvođenja (izgradnja, eksploatacija mineralnih sirovina itd.), obezbjeđuje se zaštita zemljišta.

(4) Nakon završetka djelatnosti koje uključuju korištenje zemljišta, korisnik će osigurati obnovu, odnosno razvoj tog područja prema utvrđenom planu, tamo gdje postoje uslovi za to i ukoliko je to utvrđeno posebnim propisima ili odlukom nadležnog organa.

Član 17.

(1) Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode ispuštati u vode uz primjenu odgovarajućeg tretmana, na način i do nivoa koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i količine vode i koji ne umanjuje mogućnost njihovog višenamjenskog korištenja.

(2) Zaštita i korištenje voda ostvaruje se u okviru integralnog upravljanja vodama, i to sprovođenjem mjera za očuvanje površinskih i podzemnih voda i njihovih rezervi, kvaliteta i količina, kao i zaštitom korita, obalnih područja i slivova, u skladu sa posebnim zakonom.

(3) Mjere zaštite voda obezbjeđuju sprečavanje ili ograničavanje unošenja u vode opasnih, otpadnih i drugih štetnih materija, praćenje i ispitivanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i kvaliteta otpadnih voda i njihovo prečišćavanje.

Član 18.

(1) Zaštita vazduha ostvaruje se preduzimanjem mjera sistematskog praćenja kvaliteta vazduha, smanjenjem zagađivanja vazduha zagađujućim materijama ispod propisanih graničnih vrijednosti i preduzimanjem tehničko-tehnoloških i drugih potrebnih mjera za smanjenje emisije, praćenjem uticaja zagađenog vazduha na zdravlje ljudi i životnu sredinu. Mjere zaštite vazduha obezbjeđuju očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima i klimatskim obilježjima.

(2) Planiranje zaštite vazduha, izvori emisija, zaštita vazduha, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite vazduha sprovodi se u skladu sa posebnim propisom koji reguliše zaštitu vazduha.

Član 19.

(1) Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu organizama, njihovih zajednica i staništa, uključujući i očuvanje prirodnih procesa i prirodne ravnoteže unutar eko-sistema, uz obezbjeđivanje njihove održivosti.

(2) Biološka raznovrsnost i biološki resursi štite se i koriste na način koji omogućava njihov opstanak, raznovrsnost, obnavljanje i unapređivanje u slučaju narušenosti.

(3) Zaštita biološke raznovrsnosti i korištenje bioloških resursa, vrši se na osnovu ovog zakona i posebnog propisa koji reguliše zaštitu prirode.

Član 20.

(1) Prostornim planom određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja životne sredine i svrhe izgradnje na određenim lokacijama.

(2) Obavljanje određenih djelatnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima kojim je

regulisan stepen opterećenja životne sredine u skladu sa prirodom opterećivanja životne sredine i ovim zakonom.

(3) Zelene površine, kao i pojas zaštitnih zona na teritoriji jedinica lokalne samouprave uređuju se posebnim propisima.

Član 21.

(1) Upravljanje opasnim supstancama, odnosno zaštita od organskih i neorganskih supstanci sa opasnim svojstvima, kao i planiranje, organizovanje i preduzimanje preventivnih i sanacionih mjera vrši se pod uslovima i na način kojim se obezbjeđuje smanjenje rizika po životnu sredinu i zdravlje ljudi i pružanje adekvatnog odgovora na opasnosti po životnu sredinu.

(2) Pravno i fizičko lice koje upravlja opasnim supstancama ili koje primjenjuje tehnologije štetne po životnu sredinu, dužno je da preduzima sve potrebne zaštitne i bezbjednosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životnu sredinu i zdravlje ljudi svodi na najmanju moguću mjeru, u skladu sa posebnim propisima koji regulišu tu oblast.

Član 22.

(1) Zaštita od štetnog uticaja otpada po životnu sredinu obuhvata sve vrste supstanci i proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakovanje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

(2) Imalac otpada dužan je da preduzima adekvatne mjere za upravljanje otpadom i obezbijedi osnovne mjere radi sprečavanja ili smanjenja nastajanja, ponovnu upotrebu i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina i korištenje otpada kao energenta, odnosno odlaganje otpada.

(3) Posebnim propisom uređuje se planiranje upravljanja otpadom, dozvole za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada i naknada štete.

Član 23.

(1) Korisnik izvora buke može upotrebljavati izvore buke po propisanim uslovima, uz primjenu propisanih mjera zaštite kojima se smanjuju emisije buke, odnosno upotreba postrojenja, uređaja, mašina, transportnih sredstava i aparata koji prouzrokuju buku.

(2) Zaštita od vibracija sprovodi se preduzimanjem mjera kojima se sprečava i otklanja ugrožavanje životne sredine od dejstava mehaničkih, periodičnih i pojedinačnih potresa izazvanih ljudskom djelatnošću i uređuje se posebnim propisima.

(3) Zaštita od buke uređuje se posebnim propisom, koji donosi ministar.

Član 24.

(1) Zaštita od zračenja sprovodi se primjenom sistema mjera kojima se sprečava ugrožavanje životne sredine i zdravlje ljudi od dejstava zračenja koja potiču iz jonizujućih i nejonizujućih izvora i otklanjaju posljedice emisija koje izvori zračenja emituju ili mogu da emituju.

(2) Pravno i fizičko lice može da proizvodi i koristi izvore jonizujućih i nejonizujućih zračenja pod uslovima propisanim posebnim propisima.

III INFORMISANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Član 25.

(1) Nadležni organi, ovlaštene i druge organizacije dužni su da redovno, blagovremeno i objektivno obavještavaju javnost o stanju životne sredine, odnosno o pojavama koje se prate u okviru monitoringa emisije i imisije, kao i mjerama upozorenja ili razvoju zagađenja koja mogu predstavljati opasnost za život i zdravlje ljudi u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Javnost ima pravo pristupa propisanim registrima ili evidencijama koje sadrže informacije i podatke u skladu sa ovim zakonom.

Član 26.

Korisnici životne sredine dužni su da obavljaju mjerenja opterećivanja i korištenja životne sredine koja su posljedica njihovih djelatnosti na način utvrđen ovim zakonom, o čemu vode evidenciju i omogućavaju nadležnim organima pristup tim podacima.

Član 27.

(1) Obim i vrsta štete po životnu sredinu, utvrđeni pravosnažnom odlukom nadležnog organa uprave ili suda upisuju se u javne evidencije koje se vode kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

(2) Na osnovu zahtjeva vlasnika nepokretnosti, pravosnažnom odlukom organa uprave ili suda utvrđuje se prestanak ili smanjenje stepena zagađenosti životne sredine, a navedena odluka se po službenoj dužnosti dostavlja organu iz stava 1. ovog člana radi brisanja izvršenog upisa.

Član 28.

(1) Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu i ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju izrađuje i postupa u skladu sa godišnjim obrazovnim planovima u oblasti zaštite životne sredine, kojima se unapređuje obrazovanje i svijest javnosti o zaštiti životne sredine u nastavnom i vannastavnom programu.

(2) Obrazovni planovi sadrže:

- a) podatke o pristupu informacijama iz oblasti zaštite životne sredine,
- b) učestvovanje u odlučivanju i ostvarivanju prava o pitanju zaštite životne sredine i
- v) obrazovne i promotivne aktivnosti, akcije i programe sa ciljem jačanja brige i svijesti o potrebi zaštite i održivog upravljanja životnom sredinom.

(3) Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu i ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju obezbjeđuje kontinuiranu saradnju,

zajedničke aktivnosti i podršku programima i aktivnostima, kao i redovnu obuku udruženja i fondacija.

Član 29.

(1) Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju, koordiniše podršku i procjenu naučnih istraživanja i tehničkog razvoja kojim se omogućava istraživanje stanja životne sredine.

(2) Studija usmjerena na istraživanje stanja životne sredine i razvoja zaštite životne sredine predmet je prioritete podrške.

Član 30.

Ministarstvo sarađuje sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu, kao i drugim ministarstvima i osigurava stručnu edukaciju o životnoj sredini i omogućava unapređivanje znanja na trajnoj osnovi.

Član 31.

(1) Republički organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave dužni su da izvršavaju obaveze iz člana 30. ovog zakona posredstvom institucija za obrazovanje, u saradnji sa udruženjima i fondacijama i drugim stručnim institucijama koje promovišu zdravu životnu sredinu.

(2) Republički organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave dužni su da pružaju podršku obrazovnim i naučnim institucijama, vjerskim zajednicama, stručnim organizacijama i udruženjima da bi mogli djelotvornije sprovoditi svoje obrazovne djelatnosti.

Član 32.

(1) Unapređivanje saradnje i komunikacije zainteresovanih strana, te ostvarivanje šire društvene, naučne i stručne osnove za zaštitu životne sredine, vrši Savjetodavno vijeće za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Vijeće), koje je osnovala Vlada, a u cilju pružanja savjeta Vladi i ministru nadležnom za pitanja zaštite životne sredine. Vijeće ima konsultativnu i savjetodavnu ulogu.

(2) Vijeće se sastoji od devet članova, i to:

- a) predstavnika udruženja i fondacija za zaštitu životne sredine,
- b) predstavnika organizacija i ustanova koji zastupaju stručne i ekonomske interese i
- v) predstavnika naučnih krugova imenovanih od predsjednika Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske.

(3) U saradnji sa nadležnim Ministarstvom, Vijeće donosi poslovnik o svom radu i zauzima stavove prema programima, planovima i drugim pitanjima koja se tiču zaštite životne sredine.

(4) Vlada imenuje predsjedavajućeg Vijeća iz reda članova Vijeća na godinu dana.

(5) Ministar nadležan za zaštitu životne sredine je kopredsjedavajući Vijeća.

(6) Organizovanje rada Vijeća koordiniše nadležno Ministarstvo.

IV UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSU NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 33.

(1) Ministarstvo, samostalno ili u saradnji sa udruženjima i fondacijama promovira zaštitu životne sredine i pruža informacije o životnoj sredini na transparentan način, korištenjem publikacija u štampanoj i elektronskoj formi koje su lako dostupne javnosti, kao i korištenjem sredstava javnog informisanja.

(2) U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, Ministarstvo samostalno ili u saradnji sa udruženjima i fondacijama sve podatke koje posjeduje, blagovremeno dostavlja zainteresovanoj javnosti ugroženih područja radi preduzimanja mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

Član 34.

Informacija o životnoj sredini, u smislu ovog zakona je informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi, o:

a) stanju, zaštiti, održivom korištenju ili unapređivanju elemenata životne sredine, kao što su vazduh, voda, zemljište, pejzaž, prostor i prirodna područja, biodiverzitetu i njegovim komponentama i međudjelovanju ovih elemenata,

b) faktorima kao što su supstance, energija, buka i radijacija, djelatnosti i administrativne mjere, sporazumi o zaštiti životne sredine, planovi i programi, koji utiču ili postoji vjerovatnoća da će uticati na elemente životne sredine iz tačke a) ovog člana i analiza troškova i korisnih efekata i druge ekonomske analize i pretpostavke koje se koriste u odlučivanju u životnoj sredini i

v) stanju zdravlja stanovništva i bezbjednosti, životnim uslovima, kulturnim dobrima i građevinama, u mjeri u kojoj su ili bi mogli da budu pod uticajem stanja elemenata životne sredine ili preko ovih elemenata pod uticajem faktora, djelatnosti ili mjera navedenih u tački b) ovog člana.

Član 35.

Pristup javnosti informacijama, učestvovanje u odlučivanju i zaštiti prava iz oblasti zaštite životne sredine imaju sva fizička lica bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili mjesto prebivališta i pravna lica bez obzira na sjedište.

Član 36.

(1) Nadležni organi moraju obezbijediti da informacije o životnoj sredini učine dostupnim javnosti, kao i kopiju dokumentacije koja sadrži takvu informaciju.

(2) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini mora biti u pisanoj formi. U zahtjevu se ne moraju navesti razlozi zbog kojih se traži informacija.

(3) Odgovor na zahtjev mora biti u pisanoj formi, osim u sljedećim slučajevima:

a) ako je opravdano da organ uprave dostavi tražene informacije u drugoj formi, s tim da postoji obaveza organa da obrazloži razlog zbog kojeg se informacija dostavlja u drugoj formi ili

b) ukoliko je informacija dostupna javnosti u drugoj formi.

(4) Informacije o životnoj sredini dostavljaju se najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informacijama.

(5) Odgovor o odbijanju zahtjeva daje se u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informacijama.

Član 37.

(1) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini odbija se ukoliko:

a) organi uprave ne posjeduju tražene informacije o životnoj sredini,

b) je zahtjev očigledno neosnovan ili ne sadrži dovoljno podataka u vezi sa traženom informacijom i

v) se zahtjev tiče materijala koji je u fazi pripreme ili se tiče unutrašnje komunikacije organa uprave gdje je takvo izuzimanje od davanja informacije predviđeno nekim drugim zakonom, uzimajući u obzir narušavanje opšteg interesa davanjem informacije, ili je informacija već dostavljena predstavnicima udruženja i fondacija, zainteresovanom stanovništvu odnosno područja i štampi zbog kolektivnog javnog interesa. U tom slučaju nadležni organ uprave će uputiti podnosioca zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

(2) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na:

a) međunarodne odnose, odbranu ili opštu bezbjednost,

b) tok postupka, pravo lica na pravedno suđenje i mogućnost organa uprave da sprovede krivični ili disciplinski postupak,

v) povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije i informacije o emisijama koje su bitne za zaštitu životne sredine, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom s ciljem zaštite ekonomskih interesa,

g) prava intelektualne svojine,

d) povjerljivost ličnih podataka i/ili dokumenta koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti, ukoliko je to utvrđeno zakonom,

đ) interese trećeg lica koje je obezbijedilo tražene informacije a da na to nije bilo obavezno i ukoliko to lice ne da saglasnost za otkrivanje datog materijala i

e) životnu sredinu na koju se informacije odnose, kao što su mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

(3) Razlog za odbijanje zahtjeva za pristup informacijama iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen. Ukoliko organ uprave ne posjeduje tražene informacije dužan je da u najkraćem mogućem roku proslijedi zahtjev organu uprave koji bi mogao imati tražene informacije i o tome obavijesti podnosioca zahtjeva.

Član 38.

(1) Troškove pružanja informacija snosi podnosilac zahtjeva za pristup informacijama o životnoj sredini.

(2) Troškovi iz stava 1. ovog člana su stvarni troškovi umnožavanja i troškovi koje nadležni organ ima u slučajevima u kojima mora da sprovede istraživanje ili neke druge aktivnosti na koje nije obavezan zakonom.

Član 39.

(1) Nadležni organi će osigurati učešće javnosti u:

- a) postupcima procjene uticaja projekata na životnu sredinu i
- b) postupcima izdavanja ekoloških dozvola.

(2) Nadležni organi će primijeniti odredbe ovog člana i na odluke o predloženim djelatnostima koje nisu navedene u stavu 1. ovog člana koje mogu da imaju značajan uticaj na životnu sredinu.

(3) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe odbrani Republike.

(4) Nakon pokretanja postupaka iz stava 1. ovog člana, zainteresovana javnost će biti obaviještena posredstvom sredstava javnog informisanja o:

- a) predloženim djelatnostima i podnesenom zahtjevu,
- b) predviđenom postupku, uključujući dostupne informacije o:

- 1) pokretanju postupka,
- 2) mogućnosti za učešće javnosti,
- 3) vremenu i mjestu javne rasprave ako je predviđena,

4) nadležnim organima od kojih se mogu dobiti bitne informacije i kod kojih javnost može izvršiti pristup bitnim informacijama,

5) nadležnim organima ili drugom zvaničnom organu kojima se mogu podnijeti primjedbe i pitanja kao i vremenski rok za podnošenje primjedaba ili pitanja,

6) stanju životne sredine i

7) činjenici da je data djelatnost podložna entitetskom ili prekograničnom postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

(5) Zainteresovana javnost će biti obaviještena o vremenu postupka izvođenja dokaza, kao i o tome da se u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka mogu podnijeti dokazi i činjenice koje su od uticaja na predloženu djelatnost iz stava 1. ovog člana.

Član 40.

(1) Nadležni organ će, na zahtjev zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su relevantne za donošenje odluka iz člana 39. ovog zakona.

(2) Uvid se odnosi na:

a) opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene aktivnosti uključujući procjenu očekivanih emisija,

b) opis značajnih uticaja predložene aktivnosti po životnu sredinu,

v) opis mjera koje su predviđene za sprečavanje i/ili smanjenje tih uticaja, uključujući emisije,

g) kratak netehnički rezime navedenih podataka,

d) prikaz osnovnih alternativnih rješenja proučenih od podnosioca zahtjeva i

đ) osnovne izvještaje i stručna mišljenja koja su pripremili organi iz člana 65. stav 1. ovog zakona.

(3) Zainteresovana javnost, zainteresovana strana ili organ mogu, u roku od 30 dana od dana uvida u informacije iz stava 2. ovog člana, u pisanoj formi podnijeti primjedbe, sugestije ili mišljenja koje će nadležni organ razmotriti prilikom donošenja odluke.

(4) Nadležni organ može, u slučaju izuzetno složenih pitanja, na zahtjev zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa produžiti rok iz stava 3. ovog člana za najviše 30 dana.

(5) Nadležni organ obavještava javnost o donesenoj odluci, kao i razlozima na kojima se odluka zasniva.

Član 41.

Svako lice koje smatra da njegov zahtjev za pristup informacijama nije razmatran, da je neosnovano odbijen, da na njega nije u potpunosti ili pravilno odgovoreno, ima pravo pokretanja postupaka za zaštitu svojih prava.

Član 42.

(1) Predstavnici zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa koji su učestvovali u postupku odlučivanja iz člana 39. ovog zakona mogu da koriste pravna sredstva protiv donesene odluke.

(2) Predstavnici zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa pored prava učestvovanja u postupcima izdavanja dozvola i procjene uticaja na životnu sredinu imaju pravo, ukoliko se neko ponaša suprotno principima zaštite životne sredine propisanim ovim zakonom, pokrenuti postupak zaštite svojih prava pred nadležnim organima.

V PLANIRANJE I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 43.

(1) U Republici Srpskoj se donose sljedeći planski dokumenti o zaštiti životne sredine:

- a) Strategija zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Strategija) i
- b) Plan zaštite životne sredine jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: lokalni plan).

(2) Strategija dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja životnom sredinom na načelima održivog razvoja u skladu sa ukupnim privrednim, društvenim, socijalnim i kulturnim razvojem na području Republike.

(3) Strategija sadrži osnove za usmjeravanje i usklađivanje privrednih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacionih i drugih mjera, te mjera sprovođenja međunarodnih obaveza radi zaštite životne sredine.

(4) Lokalni plan mora biti usklađen sa Strategijom.

(5) Strategiju sprovode nadležni republički organi uprave i organizacije, a lokalne planove sprovode nadležni organi jedinice lokalne samouprave, na način i pod uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(6) Svi planski dokumenti zaštite životne sredine donose se na period od šest godina.

Član 44.

(1) Strategija naročito sadrži:

- a) podatke o stanju životne sredine po pojedinim elementima životne sredine, te ocjenu stanja životne sredine,
- b) načela i mjere za određivanje ciljeva i prioriteta,
- v) prikaz vrsta i izvora pritisaka na životnu sredinu,

- g) osnovne ciljeve i smjernice za cjelovito upravljanje životnom sredinom,
  - d) osnovne ciljeve i mjere za sprovođenje zaštite životne sredine u cjelini, po elementima životne sredine i prostornim cjelinama, te prioritete mjere zaštite,
  - đ) pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno sprovesti sanaciju ugrožene životne sredine i osnovne uslove za njeno sprovođenje,
  - e) osnovne smjernice za upravljanje rizicima, sprečavanje i nadziranje opasnosti od nesreća velikih razmjera,
  - ž) osnovu osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i privrednih mjera upravljanja životnom sredinom,
  - z) kratkoročne i dugoročne mjere za sprečavanje i ograničavanje zagađenja životne sredine i redoslijed njihovog ostvarivanja s rokom izvršavanja,
  - i) osnovu monitoringa životne sredine u skladu sa obavezama preuzetim međudržavnim ugovorom,
  - j) izvore i procjenu potrebnih sredstava za sprovođenje mjera zaštite životne sredine,
  - k) analizu troškova i koristi za sprovođenje mjera zaštite životne sredine,
  - l) osnovu ravnomjernog privrednog razvoja i efikasne zaštite životne sredine,
  - lj) osnovu usmjeravanja i unapređivanja obrazovanja na području zaštite životne sredine,
  - m) osnovu usmjeravanja naučnoistraživačkog rada na području zaštite životne sredine,
  - n) postupak provjere ostvarenja ciljeva, smjernica i mjera zaštite životne sredine i
  - nj) druge potrebne podatke.
- (2) Strategija, osim podataka iz stava 1. ovog člana može da sadrži i strateška dokumenta o zaštiti vazduha i prirode, upravljanja otpadom i drugim sastavnim elementima životne sredine i uticajima na životnu sredinu, koji se donose na osnovu posebnih zakona.
- (3) Strategiju priprema Ministarstvo u saradnji sa drugim nadležnim ministarstvima.
- (4) Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog Vlade.

Član 45.

- (1) Realizacija Strategije ostvaruje se akcionim planom za realizaciju strategije, koji donosi Vlada.
- (2) Akcioni plan sadrži:
- a) mjere i aktivnosti,
  - b) način sprovođenja mjera,
  - v) redoslijed ostvarivanja mjera,
  - g) rok izvršavanja,
  - d) nosioce sprovođenja i
  - đ) projekte i procjenu sredstava za sprovođenje plana sa naznačenim izvorima finansiranja.

Član 46.

- (1) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da pripremi i donese lokalne planove u skladu sa Strategijom.
- (2) Lokalni plan sadrži dugoročne mjere i aktivnosti zaštite životne sredine, koji su od interesa i u nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

(3) Lokalni plan sadrži:

- a) podatke o stanju životne sredine po pojedinim elementima životne sredine, te ocjenu stanja životne sredine,
- b) mjere za predviđanje, sprečavanje i ograničavanje zagađenja životne sredine,
- v) subjekte koji su dužni da sprovedu mjere i ovlaštenja u vezi sa sprovođenjem mjera zaštite životne sredine,
- g) smjernice i mjere za očuvanje i unapređivanje zaštite životne sredine,
- d) monitoring životne sredine i ocjenu potrebe uspostavljanja mreže za dodatni monitoring životne sredine,
- đ) način sprovođenja interventnih mjera u vanrednim slučajevima zagađenja životne sredine,
- e) rokove za preduzimanje pojedinih mjera,
- ž) izvore finansiranja za sprovođenje pojedinih mjera i procjenu potrebnih sredstava i
- z) druge potrebne podatke.

Član 47.

(1) Za potrebe ostvarivanja ciljeva Strategije i akcionog plana, te zbog cjelovitog uvida u stanje životne sredine, izrađuje se Izvještaj o stanju životne sredine svake dvije godine.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovoga člana sadrži:

- a) podatke o stanju životne sredine u Republici,
- b) podatke o uticaju pojedinih djelatnosti na životnu sredinu,
- v) podatke o nepovoljnim uticajima na životnu sredinu,
- g) stanje pritisaka na životnu sredinu,
- d) ocjenu sprovedenih mjera i njihovu efikasnost,
- đ) pregled ostvarivanja ciljeva Strategije,
- e) ocjenu o korištenju finansijskih sredstava za zaštitu životne sredine,
- ž) procjenu potrebe izrade novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata i
- z) druge važne podatke za zaštitu životne sredine.

(3) Izvještaj iz stava 1. ovog člana Vlada podnosi Narodnoj skupštini Republike Srpske.

(4) Radi ostvarivanja lokalnih planova skupština jedinice lokalne samouprave, na prijedlog odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine, donosi Izvještaj o stanju životne sredine za područje jedinice lokalne samouprave, svake dvije godine.

(5) Na osnovu podnesenih izvještaja nadležne skupštine mogu izmijeniti ili dopuniti odgovarajuća planska dokumenta.

VI STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 48.

(1) Strateška procjena uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procjena) vrši se za planove, programe i osnove (u daljem tekstu: planovi i programi) u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korištenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i biljnog i životinjskog

svijeta, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisima kojima se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu.

(2) Za planove i programe kojima je predviđeno korištenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmjena planova i programa koje ne zahtijevaju propisani postupak usvajanja, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, odluku kojom se utvrđuje obaveza sprovođenja strateške procjene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ukoliko, prema kriterijumima propisanim posebnim propisom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu.

(3) Kriterijume na osnovu kojih se odlučuje o sprovođenju strateške procjene za planove i programe iz stava 2. ovog člana ministar utvrđuje posebnim propisom.

Član 49.

Obaveza propisana članom 48. ovog zakona ne odnosi se na planove i programe namijenjene bezbjednosti Republike, na planove ublažavanja i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i na finansijske i budžetske planove.

Član 50.

(1) Strateške procjene koje se izrađuju za planove i programe na različitim nivoima moraju biti međusobno usklađene i usklađene sa procjenama uticaja projekata na životnu sredinu, kao i planovima i programima zaštite životne sredine.

(2) Osnovu strateške procjene čini plan ili program kojim se utvrđuje okvir za razvoj određenog sektora, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.

Član 51.

Strateška procjena sprovodi se u sljedećim fazama:

a) faza pripremnih radnji koja obuhvata:

- 1) odlučivanje o izradi strateške procjene,
- 2) izbor nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni i
- 3) učešće zainteresovanih organa i organizacija,

b) faza pripreme izvještaja o strateškoj procjeni,

v) faza konsultacija koja obuhvata:

- 1) učešće zainteresovanih organa i organizacija,
- 2) učešće javnosti,

3) konsultacije sa zainteresovanim organima, organizacijama i javnosti drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta, ili druge zemlje, ukoliko izvršenje plana i programa može imati uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge zemlje,

4) izvještaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i

g) faza ocjene izvještaja o strateškoj procjeni koja podrazumijeva izdavanje mišljenja Ministarstva o izvještaju o strateškoj procjeni, koje uzima u obzir rezultate konsultacija sa organima i organizacijama, te sa javnosti i posebno konsultacije vođene sa predstavnicima drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države.

Član 52.

(1) Odluku o izradi strateške procjene, za planove i programe iz člana 48. stav 1. ovog zakona, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i drugih zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

(2) Odluka kojom se utvrđuje obaveza sprovođenja strateške procjene, za planove i programe iz člana 48. stav 2. ovog zakona, sadrži:

a) razloge za vršenje strateške procjene prema kriterijumima iz propisa iz člana 48. stav 3. ovog zakona,

b) rezime pitanja i problema koji se odnose na životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani u okviru strateške procjene,

v) razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema koji se odnose na životnu sredinu u planu i programu iz strateške procjene,

g) elemente izvještaja o strateškoj procjeni,

d) izbor i obaveze nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni,

đ) način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni i

e) druge podatke od značaja za izradu strateške procjene.

(3) Odluka kojom se odlučuje da sprovođenje strateške procjene nije obavezno, sadrži:

a) podatke o vrsti plana i programa i razlozima zbog kojih se ne izrađuje strateška procjena,

b) kriterijume na osnovu kojih je ocijenjeno da ne postoji mogućnost značajnijih uticaja na životnu sredinu i

v) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne pristupi izradi izvještaja o strateškoj procjeni.

(4) Odluke iz st. 1. i 2. ovog člana čine sastavni dio odluke o pripremi plana i programa.

Član 53.

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni, po postupku utvrđenim propisom o javnim nabavkama.

(2) Nosilac izrade izvještaja o strateškoj procjeni može biti samo ovlašteno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine utvrđene propisom iz člana 67. stav 3. ovog zakona.

(3) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj izvještaja o strateškoj procjeni.

Član 54.

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izvještaj o strateškoj procjeni iz člana 53. ovog zakona.

(2) Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i prateće dokumentacije.

(3) Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana smatra se da nema primjedaba na dostavljeni izvještaj o strateškoj procjeni.

Član 55.

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbjeđuje učešće javnosti u postupku razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni prije dostavljanja izvještaja Ministarstvu na mišljenje.

(2) Organ nadležan za pripremu plana i programa na adekvatan način obavještava javnost o načinu i rokovima za vršenje uvida u sadržaj izvještaja i o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa.

(3) Javnost razmatra izvještaj u okviru izlaganja plana i programa na javnom uvidu i održavanju javne rasprave, ako zakonom nije drugačije određeno.

(4) Organ nadležan za pripremu plana i programa, u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, izrađuje izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

(5) Izvještaj iz stava 4. ovog člana sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima.

Član 56.

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa će, u slučaju da realizacija plana i programa može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države ili ako drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, obezbijediti da u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisana javnost u Republici, drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država, dobije na mišljenje sljedeće informacije:

a) opis plana i programa zajedno sa svim dostupnim informacijama o njihovim mogućim uticajima,

b) prirodi odluke koja može biti donesena i

v) roku u kojem i načinu na koji drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država može da saopšti svoje mišljenje ili svoju namjeru da ne učestvuje u postupku konsultacija.

(2) Rezultate konsultacija i pribavljenog mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države, Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja o izvještaju o strateškoj procjeni i o tome sačinjava poseban dio obrazloženja mišljenja.

Član 57.

Ministarstvo u roku od 30 dana od prijema izvještaja o strateškoj procjeni i izvještaja o sprovedenim konsultacijama u skladu sa čl. 54. do 56. ovog zakona, daje mišljenje, uzimajući u obzir interese zaštite, očuvanja i unapređivanja životne sredine, a naročito:

a) stepen uticaja sprovođenja plana na životnu sredinu, cijeneći svaki mogući pojedinačni uticaj, kao i kumulativni uticaj na području koje je obuhvaćeno planom i programom,

b) mjere i aktivnosti koje se planiraju preduzeti da bi se negativan uticaj realizacije plana i programa umanjio ili izbjegao,

v) izvještaj o sprovedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti,

g) izvještaj o sprovedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta i druge države i

d) način na koji se predviđa praćenje uticaja na životnu sredinu realizacije plana i programa, te mjere koje će se preduzeti ako pri realizaciji planova i programa bude uočen veći negativan uticaj na životnu sredinu nego što je to predviđeno ili očekivano.

Član 58.

Prije usvajanja plana i programa, organ nadležan za pripremu plana i programa uzima u obzir mišljenje Ministarstva u skladu sa kojim usklađuje plan i program sa interesima zaštite, očuvanja i unapređivanja životne sredine.

Član 59.

(1) Mišljenje o izvještaju o strateškoj procjeni, izvještaj o strateškoj procjeni, izvještaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti će biti sastavni dio dokumentacione osnove plana i programa.

(2) Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbjeđuje dostupnost podataka iz stava 1. ovog člana poslije usvajanja plana i programa pod uslovima određenim zakonom.

VII PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 60.

Procjena uticaja na životnu sredinu podrazumijeva identifikaciju, utvrđivanje, analizu i ocjenu direktnih i indirektnih uticaja projekta s obzirom na sljedeće elemente i faktore:

- a) ljude, biljni i životinjski svijet,
- b) zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž,
- v) materijalna dobra i kulturno nasljeđe i
- g) međudjelovanje faktora navedenih u t. a) do v) ovog člana.

Član 61.

(1) Za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu s obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju, mora se sprovesti procjena uticaja na životnu sredinu i pribaviti rješenje o odobravanju studije uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: rješenje o odobravanju studije) u skladu sa ovim zakonom.

(2) Procjena uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: procjena uticaja) sprovodi se u dvije faze:

- a) u postupku prethodne procjene uticaja, u kojem se odlučuje o:
  - 1) obavezi sprovođenja procjene uticaja,
  - 2) obimu procjene uticaja, ako je sprovođenje procjene uticaja obavezno i
- b) u postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

(3) Lokacijske uslove za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za građenje, po prethodno pribavljenom rješenju o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, ako je njeno sprovođenje obavezno.

(4) Odobrenje za građenje za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za građenje, po prethodno pribavljenim rješenjima o odobravanju studije ili ekološkoj dozvoli.

Član 62.

(1) Rješenje o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja i rješenje o odobravanju studije za pojedine projekte po postupku određenom ovim zakonom donosi ministar.

(2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se propis kojim je regulisan opšti upravni postupak.

Član 63.

(1) Ministar donosi propis kojim se određuju:

a) projekti za koje se obavezno sprovodi procjena uticaja i
b) projekti za koje o obavezi sprovođenja procjene uticaja odlučuje Ministarstvo na osnovu kriterijuma u pojedinim slučajevima o obavezi sprovođenja procjene uticaja i o obimu procjene uticaja.

(2) Osim projekata utvrđenih propisom iz stava 1. ovog člana, procjena uticaja na životnu sredinu potrebna je i za:

a) značajne promjene na projektima iz stava 1. ovog člana,
b) projekte iz stava 1. ovog člana čiji rast proizvodnje, upotreba energije, korištenje vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih deset godina prelazi 25% i
v) prestanak rada postrojenja i rušenje objekata iz stava 1. ovog člana.

Član 64.

(1) Postupak za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu pokreće se zahtjevom koji nosilac projekta podnosi Ministarstvu (u daljem tekstu: zahtjev za prethodnu procjenu uticaja).

(2) Uz zahtjev za prethodnu procjenu uticaja prilažu se sljedeći podaci:

a) opis projekta, uključujući podatke o njegovoj lokaciji, namjeni i veličini,
b) opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku njegove izgradnje ili izvođenja i u toku njegovog rada ili eksploatacije,
v) opis predviđenih mjera za sprečavanje, smanjivanje ili uklanjanje štetnih uticaja projekta na životnu sredinu,
g) kratak pregled opcija koje je nosilac projekta razmatrao i navođenje razloga za izabrano rješenje, s obzirom na uticaje na životnu sredinu,
d) izvod iz planskog akta,
đ) informacije o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta pri prikupljanju podataka i
e) netehnički rezime informacija iz stava 2. ovog člana.

(3) Opisi iz stava 2. ovog člana daju se stručnim tehničkim jezikom, sa tekstualnim, numeričkim i grafičkim podacima, a rezime opisa netehničkim jezikom, na način koji je pogodan za informisanje nadležnih organa, organizacija i javnosti.

(4) Ministarstvo može zahtijevati od nosioca projekta dodatne informacije o projektu, kojim se utvrđuje status stranke u postupku, koje su mu potrebne za donošenje odluke o obavezi sprovođenja i obimu procjene uticaja u skladu sa kriterijumima iz člana 63. stav 1. ovog zakona.

(5) Rješenje o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja iz člana 66. ovog zakona, podnosilac zahtjeva za izdavanje lokacijskih uslova za

projekte iz člana 63. stav 1. ovog zakona, dostavlja nadležnom organu uz zahtjev za izdavanje lokacijskih uslova.

Član 65.

(1) U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Ministarstvo je obavezno da dostavi kopiju zahtjeva i obezbijedi uvid u priložena dokumenta radi pribavljanja mišljenja sljedećim subjektima:

a) organu uprave nadležnom za poslove građenja u jedinici lokalne samouprave na čijem području bi se projekat izvodio, u slučajevima kada je Ministarstvo nadležno za izdavanje lokacijskih uslova,

b) organima uprave i organizacijama nadležnim za zaštitu elemenata životne sredine, koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom značajnom uticaju, i to:

- 1) organima nadležnim za zaštitu prirode,
- 2) organima nadležnim za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa,
- 3) organima nadležnim za poljoprivredu, šumarstvo, vodoprivredu,
- 4) organima nadležnim za zaštitu zdravlja,
- 5) drugim zainteresovanim organima i

v) organu nadležnom za zaštitu životne sredine drugog entiteta i Brčko Distrikta, ako je riječ o projektu sa značajnim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili druge države, u skladu sa čl. 75. do 79. ovog zakona.

(2) Subjekti iz stava 1. ovog člana daju mišljenje Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema kopije zahtjeva u pisanoj formi u vezi sa zahtjevom i o priloženoj dokumentaciji, posebno o obimu procjene uticaja i sadržaju studije u vezi sa uticajem na elemente životne sredine za čiju zaštitu su nadležni, ukoliko smatraju da je sprovođenje procjene uticaja potrebno.

Član 66.

(1) O zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Ministarstvo odlučuje rješenjem, kojim utvrđuje obavezu podnosioca zahtjeva da sprovede procjenu uticaja projekta i pribavi studiju o procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: studija uticaja) i određuje okvirni obim i sadržaj studije, ili utvrđuje da sprovođenje procjene uticaja i pribavljanje studije nije obavezno.

(2) Obim i sadržaj studije uticaja određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinog projekta u skladu sa propisom iz člana 68. stav 1. ovog zakona i kriterijumima određenim u posebnom propisu iz člana 63. stav 1. ovog zakona, uzimajući u obzir i odredbe člana 75. stav 1. i člana 79. ovog zakona.

(3) Prilikom donošenja rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, Ministarstvo je dužno da razmotri i uzme u obzir blagovremeno primljena mišljenja iz člana 65. stav 2. ovog zakona.

(4) Rješenje iz stava 3. ovog člana donosi se u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

(5) Ministarstvo u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja nosiocu projekta, dostavlja rješenje subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona i postavlja ga na internet stranicu Ministarstva ili Vlade u periodu od 30 dana.

Član 67.

(1) U roku od šest mjeseci od dobijanja rješenja iz člana 66. stav 1. nosilac projekta je obavezan da podnese zahtjev za izradu studije ovlaštenom pravnom licu iz stava 2. ovog člana, za djelatnosti određene lokacijskim uslovima i rješenjem o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i pribavljanja studije uticaja.

(2) Studiju uticaja izrađuje ovlašteno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(3) Ministar posebnim propisom utvrđuje uslove za obavljanje djelatnosti iz stava 2. ovog člana.

(4) Ministarstva i drugi organi i organizacije sa nadležnostima i odgovornostima ili javnim ovlaštenjima u oblasti zaštite životne sredine moraju nosiocu projekta omogućiti pristup podacima koji su mu potrebni za izradu studije uticaja, ako sa njima raspolažu.

Član 68.

(1) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj studije uticaja na životnu sredinu.

(2) Pored sadržaja utvrđenih u propisu iz stava 1. ovog člana studija uticaja po potrebi može da sadrži i poseban dio, u kojem se daje kratak pregled primljenih mišljenja zainteresovanih organa u skladu sa članom 65. ovog zakona i obrazloženje da li i na koji način su primljena mišljenja bila uzeta u obzir prilikom izrade studije uticaja.

(3) Studija uticaja sadrži posebni dio koji se odnosi na mogući uticaj projekta na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta ili prekogranični uticaj u skladu sa članom 75. stav 1, odnosno članom 79. ovog zakona.

Član 69.

(1) Nosilac projekta dostavlja studiju uticaja u dva primjerka u pisanoj formi i četiri primjerka u elektronskoj formi Ministarstvu, uz zahtjev za donošenje rješenja o odobravanju studije uticaja, u roku od 30 dana od dana prijema studije od ovlaštenog pravnog lica.

(2) Po prijemu zahtjeva iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo je obavezno da u roku od 15 dana dostavi kopiju zahtjeva za odobravanje studije uticaja subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona koji u roku od 30 dana daju mišljenje u pisanoj formi o zahtjevu i studiji uticaja, posebno o sadržaju studije uticaja.

(3) U roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja Ministarstvu, nosilac projekta obavezan je da obavijesti javnost i zainteresovanu javnost o podnesenom zahtjevu za odobravanje studije uticaja obavještenjem u jednom od dnevnih listova u Republici dostupnih na teritoriji lokalne zajednice u kojoj se projekat planira.

(4) Obavještenje iz stava 3. ovog člana sadrži sljedeće informacije:

- a) osnovne informacije o zahtjevu,
- b) rezime sadržaja i zaključke studije uticaja,

v) vrijeme i mjesto na kojem se obezbjeđuje besplatan uvid javnosti u zahtjev i studiju uticaja,

g) predviđeno vrijeme i mjesto održavanja javne rasprave o studiji uticaja,

d) rok za podnošenje pisanih mišljenja o zahtjevu i studiji uticaja,

đ) adresa na koju se mogu dostaviti mišljenja iz tačke d) ovog člana i

e) činjenice da je riječ o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(5) Nositelj projekta dužan je da obezbijedi zainteresovanoj javnosti besplatan uvid u zahtjev za odobravanje studije uticaja i studiju uticaja u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta od dana objavljivanja obavještenja iz stava 3. ovog člana do isteka roka za davanje primjedaba i mišljenja iz člana 70. stav 5. ovog zakona.

(6) Nositelj projekta obavezan je da organizuje javnu raspravu u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta, najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja Ministarstvu.

(7) Poziv na javnu raspravu mora biti objavljen najmanje 15 dana prije održavanja javne rasprave.

Član 70.

(1) Nositelj projekta organizuje javnu raspravu o studiji uticaja u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta.

(2) U javnoj raspravi obavezno učestvuje predstavnik Ministarstva koji i vodi javnu raspravu.

(3) Stručnjaci i predstavnici zainteresovanih jedinica lokalne samouprave prisustvuju javnoj raspravi i daju mišljenje, a sva ostala lica koja prisustvuju javnoj raspravi daju primjedbe na način koji odredi predstavnik nadležnog organa.

(4) Nositelj projekta priprema i dostavlja Ministarstvu zapisnik sa javne rasprave u roku od osam dana nakon njenog održavanja.

(5) Zainteresovana javnost može u roku od 30 dana od dana održavanja javne rasprave podnijeti nosiocu projekta primjedbe i mišljenje u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja, u pisanoj formi.

Član 71.

(1) Nakon isteka roka iz člana 70. stav 5. ovog zakona nositelj projekta obavezan je da u narednih 15 dana dostavi Ministarstvu primljene primjedbe u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja i svoj preliminarni stručni stav prema primljenim primjedbama.

(2) Ministarstvo u roku od 15 dana prosljeđuje nosiocu projekta svoju ocjenu o primljenim primjedbama zainteresovane javnosti, o preliminarom stručnom stavu nosioca projekta i svoj stav prema primljenim primjedbama zainteresovanih organa, te po potrebi nalaže nosiocu projekta da izvrši izmjene i dopune studije uticaja.

(3) Ministarstvo određuje nosiocu projekta rok koji ne može biti duži od 30 dana da podnese dopunjenu studiju, uključujući i posebni dio studije uticaja iz člana 68. stav 2. ovog zakona.

Član 72.

(1) Ministarstvo povjerava reviziju studije uticaja ovlaštenom pravnom licu koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine (u daljem tekstu: revident).

(2) Revizijom studije uticaja provjerava se stručni kvalitet studije uticaja, a posebno:

a) usklađenost obima i sadržaja studije uticaja sa rješenjem iz člana 66. ovog zakona, zakonskim i podzakonskim aktima iz oblasti zaštite životne sredine, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na aktivnost planiranu projektom i sa republičkim strateškim planom zaštite životne sredine i programima zaštite životne sredine jedinica lokalne samouprave na čijem području bi se projekat izvodio, ako su ta dokumenta donesena,

b) izvori i tačnost podataka koji su navedeni u studiji uticaja,

v) stručna osnovanost opisa, analiza i ocjena zaključaka i stavova datih u studiji uticaja o postojećem stanju životne sredine, mogućim uticajima na životnu sredinu, mjerama za uklanjanje, smanjenje ili sprečavanje štetnih uticaja na životnu sredinu i drugo i

g) postojanje, obim i kvalitet posebnog dijela studije uticaja iz člana 68. stav 2. ovog zakona.

(3) Nosilac izrade studije ne može vršiti reviziju iz stava 1. ovog člana, kao i sljedeća lica:

a) podnosilac zahtjeva,

b) lica koja kod podnosioca zahtjeva rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora,

v) lica koja kod ovlaštenog pravnog lica koje je izradilo studiju rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora i

g) bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u t. a) do v) ovog stava.

(4) Revident podnosi Ministarstvu izvještaj o reviziji, koji sadrži stručnu ocjenu studije uticaja, eventualne primjedbe na kvalitet i potpunost studije i uputstva za uklanjanje tih nedostataka.

(5) Izvještaj o reviziji Ministarstvo dostavlja nosiocu projekta.

(6) Nosilac projekta obavezan je da dostavi Ministarstvu studiju uticaja u konačnom obliku u skladu sa primjedbama i uputstvima iz izvještaja o reviziji, u roku koji odredi ministarstvo, ali ne dužem od 15 dana.

Član 73.

(1) Rješenje o odobravanju studije donosi Ministarstvo u roku od 60 dana od dana prijema studije uticaja u konačnom obliku iz člana 72. stav 6. ovog zakona.

(2) Rješenjem o odobravanju studije utvrđuje se posebno:

a) da je studija uticaja izrađena u skladu sa ovim zakonom,

b) da je nosilac projekta obavezan da preduzme mjere za zaštitu životne sredine koje su utvrđene u studiji uticaja i

v) da se studija uticaja smatra sastavnim dijelom rješenja o odobravanju studije.

(3) U obrazloženju rješenja o odobravanju studije navodi se da li su i koje su primjedbe zainteresovanih organa i zainteresovane javnosti, uzete u obzir, pribavljene na osnovu člana 70. stav 5. ovog zakona, kao i primjedbe drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države, pribavljene na osnovu člana 69. stav 2, člana 76. stav 5. i člana 79. ovog zakona.

(4) Rješenje o odbijanju studije izdaje se ukoliko se utvrdi da:

a) bi projekat mogao izazvati značajan negativan uticaj na životnu sredinu, odnosno da bi projekat mogao u znatnoj mjeri ugroziti životnu sredinu,

b) projekat nije u skladu sa planom zaštite životne sredine na međuentitetskom i entitetskom nivou ili

v) projekat nije u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine o pitanju zaštite životne sredine.

(5) Rješenje o odobravanju studije prestaje da važi ako nosilac projekta ne pribavi odobrenje za građenje ili ekološku dozvolu, odnosno drugu odluku u skladu sa posebnim propisima u roku od dvije godine od dana prijema rješenja.

(6) Važenje rješenja o odobravanju studije može se posebnim rješenjem, po zahtjevu nosioca projekta produžiti još za godinu dana, i to iz razloga neaužurnosti organa za donošenje odluka iz stava 5. ovog člana i ako se nisu promijenili uslovi prema kojima je izdato rješenje.

(7) Ministarstvo u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja o odobravanju studije nosiocu projekta, dostavlja rješenje subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona i postavlja ga na internet stranicu Ministarstva ili Vlade u periodu od 30 dana.

Član 74.

Troškove obavješćavanja i omogućavanja učešća javnosti u postupcima procjene uticaja i troškove revizije studije uticaja snosi nosilac projekta.

Član 75.

(1) Kada Ministarstvo ocijeni da projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili po njihovom zahtjevu, odrediće rješenjem iz člana 66. ovog zakona obavezu izrade posebnog dijela studije o mogućim uticajima na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(2) Kada projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, ili Brčko Distrikta, nosilac projekta o tome obavještava Ministarstvo.

Član 76.

(1) Kada Ministarstvo u postupku prethodne procjene ustanovi da je riječ o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, dostaviće nadležnom organu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta obavještenje koje sadrži:

a) opis projekta sa dostupnim informacijama o mogućem uticaju na životnu sredinu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta,

b) informaciju da Ministarstvo vodi postupak prethodne procjene uticaja projekta i da će donijeti rješenje o obavezi sprovođenja procjene uticaja, kao i o obimu procjene, ako je njeno sprovođenje obavezno i

v) rok u kojem se drugi entitet, odnosno Brčko Distrikt može izjasniti da li su mu potrebne dodatne informacije radi dostavljanja mišljenja u postupku prethodne procjene, odnosno i u eventualnom postupku izdavanja ekološke dozvole.

(2) U slučaju iz stava 1. tačka v) ovog člana, Ministarstvo će nadležnom organu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta proslijediti:

a) zahtjev za prethodnu procjenu uticaja i priložena dokumenta u postupku prethodne procjene uticaja ili

b) zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju studije i studiju uticaja, te obavještenje o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije.

(3) U postupcima iz stava 2. ovog člana, Ministarstvo će nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta ostaviti rok za dostavljanje mišljenja.

(4) Rok iz stava 3. ovog člana se ne računa u rok za izdavanje rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, kao ni u rok za izdavanje rješenja o

odobravanju studije, a mišljenja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja i priloženim dokumentima koja je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, u skladu sa stavom 3. ovog člana, Ministarstvo će razmotriti prilikom donošenja rješenja iz člana 66. ovog zakona.

(5) Mišljenja o zahtjevu za izdavanje rješenja o odobravanju studije i o studiji uticaja koje je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, u skladu sa stavom 3. ovog člana, Ministarstvo će razmotriti prilikom odobravanja studije uticaja i izdavanja rješenja o odobravanju studije.

(6) U postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije, Ministarstvo će omogućiti učešće u javnoj raspravi predstavnika iz drugog entiteta ili Brčko Distrikta na koje projekt može imati uticaj, kao i predstavnika nadležnog organa drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(7) Rješenje iz člana 66. ovog zakona i rješenje o odobravanju studije za projekte sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta dostavlja se nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

Član 77.

(1) Ukoliko bi projekat koji se planira ili izvodi u drugom entitetu ili Brčko Distriktu mogao imati značajan uticaj na životnu sredinu u Republici, Ministarstvo će dostaviti nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta zahtjev za dostavljanje potrebnih informacija i dokumenata u vezi tog projekta.

(2) Ministarstvo, nakon prikupljenih informacija i dokumenata iz stava 1. ovog člana dostavlja mišljenje o uticajima projekta na životnu sredinu Republike i preduzima sve neophodne mjere da bi se obezbijedilo da zainteresovani organi i javnost mogu učestvovati u procjeni uticaja tog projekta na životnu sredinu Republike.

(3) Ministarstvo će obezbijediti da nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta razmotri mišljenja zainteresovanih organa i javnosti iz stava 2. ovog člana.

Član 78.

Ukoliko entiteti i Brčko Distrikt utvrde detaljnije definisan postupak za projekte koji mogu imati uticaj na entitete ili Brčko Distrikt, Ministarstvo će u tim postupcima primjenjivati odredbe tog postupka.

Član 79.

Ukoliko projekti mogu imati prekogranični uticaj na drugu državu, Ministarstvo će postupati u smislu odredbama čl. 75. do 78. ovog zakona, kada za to postoji obaveza na osnovu međunarodnih ugovora ili sporazuma, načela reciprociteta ili zvaničnih političkih dogovora.

VIII IZDAVANJE EKOLOŠKIH DOZVOLA I SPREČAVANJE NESREĆA VELIKIH RAZMJERA

Član 80.

(1) Ekološkom dozvolom nalažu se mjere za sprečavanje ili, kada to nije izvodljivo, smanjenje emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanje stvaranja otpada, da bi se ostvario visok nivo zaštite životne sredine kao cjeline.

(2) Ekološka dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili testiranje novih proizvoda i procesa.

Član 81.

(1) Ministar donosi propis kojim utvrđuje postrojenja koja mogu biti izgrađena i puštena u rad, samo ukoliko imaju ekološku dozvolu.

(2) Za postrojenja za koja je potrebna ekološka dozvola ili na koja se odnose odredbe u vezi sa kontrolom opasnosti od nesreća velikih razmjera nadležni su sljedeći organi:

a) Ministarstvo:

1) za velika i srednja postrojenja iznad pragova koji su utvrđeni propisom iz stava 1. ovog člana,

2) za postrojenja koja su navedena u propisu iz stava 1. ovog člana u okviru odredaba o sprečavanju nesreća velikih razmjera i

b) lokalni organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine za manja postrojenja, odnosno postrojenja koja su ispod pragova utvrđenih propisom iz stava 1. ovog člana.

Član 82.

(1) Ekološka dozvola može da obuhvati dva ili više postrojenja kojima upravlja jedno odgovorno lice na istoj lokaciji, s tim da ta ekološka dozvola sadrži mjere kojima se osigurava da svako pojedinačno postrojenje ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Ukoliko jedno odgovorno lice posjeduje dvije ili više ekoloških dozvola za više odvojenih postrojenja na istoj lokaciji, nadležni organ za izdavanje ekološke dozvole (u daljem tekstu: organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole) može zamijeniti postojeće ekološke dozvole u postupku redovne ili vanredne revizije objedinjenom ekološkom dozvolom.

(3) Objedinjena ekološka dozvola će se odnositi na ista postrojenja i u njoj će biti naznačeni isti uslovi koji su važili za postojeće dozvole.

(4) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će zamijeniti postojeće dozvole sa objedinjenom ekološkom dozvolom po službenoj dužnosti samo ukoliko je sam nadležan za sva postrojenja ili po zahtjevu odgovornog lica takvih postrojenja.

Član 83.

(1) Odgovorno lice postrojenja dužno je da doprinese postizanju standarda kvaliteta životne sredine, minimizira prekogranično zagađenje i zaštititi efikasno životnu sredinu kao cjelinu.

(2) Postrojenja moraju biti izgrađena i da rade tako da:

a) se preduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje,

b) se primjenjuju najbolje raspoložive tehnike,

- v) izbjegavaju produkciju otpada,
  - g) ukoliko dolazi do stvaranja otpada, količina će se svesti na najmanju moguću mjeru ili će se vršiti reciklaža ili ukoliko to nije tehnički ili ekonomski izvodljivo, otpad se odlaže a da se pri tom izbjegava ili smanjuje bilo kakav negativan uticaj na životnu sredinu,
  - d) se energija i prirodni resursi efikasno koriste,
  - đ) preduzmu neophodne mjere za sprečavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica i
  - e) preduzmu neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratila u zadovoljavajuće stanje.
- (3) Uslove iz stava 2. ovog člana odgovorno lice mora da ispuni tokom izgradnje, rada i prestanka rada postrojenja.
- (4) Obaveza ispunjavanja uslova iz stava 2. ovog člana, za postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole i postrojenja koja nisu navedena u podzakonskom aktu iz člana 81. stav 1. ovog zakona, utvrđuje se urbanističko-tehničkim uslovima koji čine sastavni dio lokacijskih uslova.

Član 84.

- (1) Standardi kvaliteta životne sredine postižu se primjenom najboljih raspoloživih tehnika da bi se negativni uticaji pogona i postrojenja ili aktivnosti spriječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, a posebno:
- a) uspostavljanjem graničnih vrijednosti emisija za zagađujuće materije,
  - b) primjenom tehničkih standarda zaštite životne sredine za određeni proizvod, pogon, postrojenje ili uređaj, opremu i proizvodni postupak koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po životnu sredinu i
  - v) određivanjem zahtjeva za mjerenje i monitoring.
- (2) Najbolje raspoložive tehnike utvrđuju se kao tehnička uputstva za aktivnosti koja se izrađuju i ažuriraju imajući u vidu razvoj referentnih dokumenata za najbolje raspoložive tehnike.
- (3) Ministar donosi propis kojim se definišu aktivnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos sa referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijumima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih upustava o najboljim raspoloživim tehnikama i donošenje odluka i načinu rada radnih grupa za izradu i ažuriranje tehničkih upustava o najboljim raspoloživim tehnikama.
- (4) Tehnička uputstva pripremaju radne grupe za najbolje raspoložive tehnike čije članove imenuje ministar.
- (5) Sve informacije o razvoju tehničkih upustava su dostupne javnosti.

Član 85.

- (1) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole odgovorno lice podnosi nadležnom organu zajedno sa dokazima koji sadrže:
- a) podatke o postrojenju, odgovornom licu i lokaciji na kojoj se postrojenje nalazi,
  - b) opis postrojenja i aktivnosti,

v) opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi postrojenje,

g) opis izvora emisija iz postrojenja,

d) opis stanja lokacije na kojoj se nalazi postrojenje,

đ) opis prirode i količine predviđenih emisija iz postrojenja u sve dijelove životne sredine (vazduh, voda, zemljište), kao i identifikaciju značajnih uticaja na životnu sredinu,

e) opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje, ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja,

ž) mjere planirane za monitoring emisija u životnu sredinu,

z) opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama odgovornog lica, posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja,

i) opis mjera planiranih za praćenje emisija u životnu sredinu,

j) opis alternativnih rješenja u odnosu na predloženu lokaciju i tehnologiju i

k) plan upravljanja otpadom.

(2) Dokazi za izdavanje ekološke dozvole sadrže netehnički rezime podataka navedenih u stavu 1. ovog člana.

(3) Dokaze iz stava 1. ovog člana pripremaju ovlaštena pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(4) Dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnose se u dva štampana i originalno potpisana primjerka i u jednom elektronskom primjerku.

Član 86.

U slučaju kada se za novo postrojenje ili značajnu promjenu postojećeg postrojenja sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu, sve relevantne informacije prikupljene u postupku procjene uticaja prilažu se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 87.

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole razmatra podneseni zahtjev i ako zahtjev ne sadrži propisane podatke i/ili dokumentaciju zatražiće od podnosioca da u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva dostavi podatke, dokumentaciju ili informacije koje nedostaju.

(2) Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi tražene podatke, dokumentaciju i/ili informacije u određenom roku, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će bez odgađanja donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva.

Član 88.

(1) Ministarstvo obavještava javnost i zainteresovanu javnost o sadržaju zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva.

(2) Jedinica lokalne samouprave obavještava javnost i zainteresovanu javnost o sadržaju zahtjeva iz stava 1. ovog člana putem oglasne ploče.

(3) Jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi lokacija postrojenja, u svojim prostorijama, stavlja na besplatan uvid zainteresovanoj javnosti zahtjev za ekološku dozvolu iz st. 1. i 2. ovog člana i priloženu dokumentaciju, od dana objavljivanja obavještenja iz stava 1. ovog člana, do isteka roka iz stava 4. ovog člana.

(4) Zainteresovana javnost može u roku 30 dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava 1. ovog člana podnijeti nadležnom organu mišljenje o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji, u pisanoj formi.

Član 89.

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole donosi rješenje o izdavanju ekološke dozvole i njenom sadržaju na osnovu zahtjeva odgovornog lica, priložene dokumentacije, kao i pribavljenog mišljenja jedinice lokalne samouprave i zainteresovane javnosti, u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole.

(2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se propis kojim je regulisan opšti upravni postupak.

Član 90.

(1) Ekološka dozvola sadrži osnovne obaveze odgovornog lica i mjere propisane zakonima čije odredbe se odnose na dato postrojenje.

(2) Ekološka dozvola obavezno sadrži:

a) granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije zasnovane na važećim propisima ili najboljim raspoloživim tehnikama,

b) mjere za zaštitu zemljišta, vazduha, vode, biljnog i životinjskog svijeta,

v) mjere za upravljanje otpadom koje proizvodi postrojenje,

g) uslove za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja,

d) mjere za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja i

đ) mjere za uslove života u vanrednim situacijama.

(3) Rješenje o ekološkoj dozvoli dostavlja se nadležnoj inspekciji, a ako je za njeno izdavanje nadležno Ministarstvo i jedinici lokalne samouprave, u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

(4) Ministarstvo obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva i na svojoj internet stranici.

(5) Jedinica lokalne samouprave obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli putem oglasne ploče i na svojoj internet stranici.

(6) Obavještenje iz st. 4. i 5. objavljuje se u roku od osam dana od dana uručenja rješenja o ekološkoj dozvoli podnosiocu zahtjeva i sadrži:

a) sadržaj odluke i

b) osnovne razloge na kojima je odluka zasnovana.

(7) Ekološka dozvola izdaje se na period od pet godina.

Član 91.

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će odbiti zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, ako:

a) predmetno postrojenje ne ispunjava propisane uslove,

b) na osnovu podataka i dokumentacije priloženih uz zahtjev nisu ispunjeni uslovi za primjenu propisanih standarda kvaliteta životne sredine i

v) prilozi uz zahtjev sadrže netačne podatke koji su od uticaja na izdavanje ekološke dozvole.

(2) Rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole dostavlja odgovornom licu i o tome obavještava nadležnu inspekciju i jedinicu lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

Član 92.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje predstavlja izvor emisija dužno je da obavlja monitoring emisija, obezbjeđuje meteorološka mjerenja za velike industrijske komplekse ili objekte od posebnog interesa za Republiku, učestvuje u troškovima mjerenja emisija u zoni uticaja po potrebi i prati i druge uticaje svoje aktivnosti na stanje životne sredine.

(2) Učestalost monitoringa određuje organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole u ekološkoj dozvoli, u skladu sa relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima.

(3) Učestalost monitoringa za postrojenja za koja se izdaje ekološka dozvola, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole određuje i na osnovu najboljih raspoloživih tehnika.

(4) O rezultatima monitoringa, odgovorno lice obavještava organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole i organ nadležan za vršenje inspekcijskog nadzora na način određen ekološkom dozvolom.

(5) Monitoring obavlja ovlašteno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

Član 93.

(1) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su utvrđene posebnim propisima, kojima su regulisane granične vrijednosti emisija, u ekološku dozvolu se unose dodatne ili strože mjere da bi se postigao standard kvaliteta životne sredine.

(2) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su ostvarive korištenjem najboljih raspoloživih tehnika, u ekološku dozvolu se uključuju dodatne ili strože mjere da bi se postigao standard kvaliteta životne sredine.

Član 94.

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole vrši svakih pet godina reviziju i obnavljanje izdate ekološke dozvole i obnavlja dozvolu, mijenjajući po potrebi uslove iz dozvole.

(2) Odgovorno lice postrojenja dužno je da nadležnom organu dostavi sve informacije potrebne u svrhu revizije uslova iz ekološke dozvole što prvenstveno uključuje rezultate monitoringa i druge podatke.

(3) O izvršenoj redovnoj reviziji i obnavljanju ekološke dozvole, javnost se obavještava posredstvom internet stranice nadležnog organa na kojoj se objavljuje obnovljena dozvola.

(4) Obnovljena dozvola iz stava 3. ovog člana dostavlja se nadležnoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja.

(5) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje postupak revizije i obnavljanja ekoloških dozvola.

Član 95.

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole vrši vanrednu reviziju i ažuriranje dozvole, ukoliko:

a) je zagađenje koje stvara dato postrojenje toliko značajno da postojeće granične vrijednosti emisije propisane u dozvoli moraju biti razmotrene ili nove vrijednosti moraju biti unesene u dozvolu,

b) bezbjednost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korištenje drugih tehnika i

v) kada je to potrebno da bi se osigurala usklađenost sa novim ili revidiranim standardom kvaliteta životne sredine.

(2) Lice koje živi na području na kojem rad postrojenja može imati negativan uticaj može pokrenuti inicijativu pred nadležnim organom za izdavanje ekološke dozvole, za izmjenu ekološke dozvole.

(3) O izvršenoj vanrednoj reviziji javnost se obavještava posredstvom internet stranice nadležnog organa na kojoj se objavljuje obnovljena dozvola.

(4) Obnovljena dozvola iz stava 3. ovog člana dostavlja se odgovornom licu postrojenja, nadležnoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja.

Član 96.

(1) Ukoliko odgovorno lice postrojenja, tokom trajanja važenja izdate ekološke dozvole planira promjenu prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenje postrojenja koje može uticati na životnu sredinu, dužan je da o tome obavijesti organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole pisanom obaviješću.

(2) Obavještenje iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o postojećem i planiranom dijelu postrojenja, a ovi podaci će uključivati objašnjenja i druga propratna dokumenta koji su važni za utvrđivanje.

(3) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će pregledati obavještenje i odlučiti da li je predložena promjena značajna.

(4) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da li je promjena značajna, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će zatražiti od odgovornog lica da ih dostavi.

(5) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će odlučiti o tome da li je predložena promjena značajna u roku od 30 dana od dana dobijanja potrebnih podataka.

(6) Ukoliko je promjena identifikovana kao značajna, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će o tome obavijestiti odgovorno lice i pozvati ga da podnese novi zahtjev za izdavanje ekološke dozvole koji će sadržavati podatke o postojećem i planiranom dijelu postrojenja.

(7) Postupak izdavanja ekološke dozvole iz stava 6. ovog člana vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona kojim je propisan postupak izdavanja ekološke dozvole.

(8) Ukoliko organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole odluči pozitivno, izdaće se ekološka dozvola za cijelo postrojenje.

Član 97.

(1) Kada postrojenje koje posjeduje ekološku dozvolu okonča rad, odgovorno lice tog postrojenja dužno je da o tome obavijesti nadležni organ za izdavanje ekološke dozvole u pisanoj formi.

(2) Odgovorno lice ili stečajni upravnik u slučaju stečaja, informiše organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole u pisanoj formi o ispunjavanju obaveza iz ekološke dozvole koje se odnose na mjere koje su preduzete nakon što je postrojenje prestalo da radi ako je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

(3) Nakon što organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole utvrdi da su obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana izvršene, izdaje rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole.

Član 98.

- (1) Ekološka dozvola prestaje da važi ako:
- a) istekne rok na koji je izdata,
  - b) odgovorno lice to zahtijeva,
  - v) se utvrdi da odgovorno lice nije obavijestilo organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole o značajnim promjenama na postrojenju,
  - g) nadležni organ po službenoj dužnosti ili na inicijativu inspekcijskih i drugih državnih organa, organizacija i građana utvrdi da nisu ispunjeni uslovi utvrđeni ekološkom dozvolom,
  - d) odgovorno lice nema tehničkih i finansijskih sredstava za zadovoljavajuće ispunjavanje svojih obaveza utvrđenih dozvolom,
  - đ) se utvrdi da je odgovorno lice u zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole podnijelo netačne podatke ili falsifikovao dokumenta od značaja za izdavanje ekološke dozvole,
  - e) postrojenje za koje se izdaje ekološka dozvola ne radi duže od četiri godine,
  - ž) odgovorno lice ne vrši monitoring i ne dostavlja podatke u roku naznačenom u ekološkoj dozvoli,
  - z) odgovorno lice ne dostavlja podatke Registru ispuštanja i prenosa zagađujućih materija,
  - i) odgovorno lice ne dostavi nadležnom organu dokumenta koja su tražena u procesu redovne i vanredne revizije ekološke dozvole,
  - j) odgovorno lice ne postupi po zahtjevu inspektora nadležnog za zaštitu životne sredine prema zapisniku inspektora o izvršenom inspekcijskom nadzoru i
  - k) je pokrenut stečajni postupak, a aktivnosti ne nastavi neko drugi.
- (2) Uslovi iz stava 1. ovog člana mogu biti utvrđeni i tokom redovne, odnosno vanredne revizije postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola.
- (3) Ukoliko organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole utvrdi postojanje nekog od uslova iz stava 1. ovog člana pokreće postupak za prestanak važenja dozvole i o tome obavještava odgovorno lice u roku od 15 dana od pokretanja postupka.
- (4) Protiv rješenja o prestanku važenja ekološke dozvole odgovorno lice može uložiti žalbu Ministarstvu ili pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (5) Podnošenje žalbe ili pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Rješenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se obavezne mjere brige o postrojenju i lokaciji poslije prestanka aktivnosti da bi se izbjegao rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Član 99.

(1) Ukoliko rad nekog postrojenja može da izazove značajne negativne posljedice na području druge države ili entiteta ili Brčko Distrikta, ili ukoliko druga država ili entitet ili Brčko Distrikt tako zahtijevaju, zahtjev za izdavanje ekološke dozvole biće dostavljen posredstvom nadležnog organa druge države, entiteta ili Brčko Distrikta, u isto vrijeme kada postane dostupan javnosti u Republici Srpskoj.

(2) Ukoliko u postupku izdavanja ekološke dozvole koji se sprovodi u drugoj državi ili entitetu ili Brčko Distriktu, Ministarstvo primi dokaze o tome da postrojenje može imati

negativan uticaj na životnu sredinu na području Republike, Ministarstvo će informisati stanovništvo koje živi na tom području i pružiti mogućnost da iznesu svoje mišljenje.

(3) Detaljne informacije u vezi sa prekograničnim uticajem rada postrojenja na drugu državu mogu biti određene u bilateralnim sporazumima sklopljenim sa drugim državama.

(4) U saradnji sa drugim entitetom ili Brčko Distriktom mogu se detaljnije utvrditi postupci koji se tiču projekata koji mogu imati međuentitetske prekogranične uticaje, odnosno uticaje na Brčko Distrikt.

Član 100.

Odredbe člana 99. ovog zakona ne primjenjuju se ukoliko je sproveden postupak u skladu sa čl. 75. do 79. ovog zakona.

Član 101.

(1) Nadležni organ za izdavanje ekoloških dozvola uspostavlja i vodi Registar izdatih ekoloških dozvola.

(2) Jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu godišnji izvještaj o izdatim dozvolama za manja postrojenja koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu.

(3) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj i način vođenja Registra.

Član 102.

(1) Ministarstvo vodi Registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija.

(2) Odgovorno lice postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola dužno je da dostavlja izvještaj nadležnom organu o ispuštanjima i prenosima zagađujućih materija van lokacije postrojenja.

(3) Ministar donosi propis o sadržaju, strukturi registra, obavezi izvještavanja od postrojenja i formi izvještavanja, osiguranju i ocjeni kvaliteta podataka, povjerljivosti podataka, učešću javnosti prilikom izmjena registra i obavezi izvještavanja prema preuzetim međunarodnim obavezama.

(4) Ministar donosi propis o načinu vođenja registra iz stava 1. ovog člana.

Član 103.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da preduzme sve potrebne mjere za sprečavanje nesreća velikih razmjera i ograniči njihov uticaj na čovjeka i životnu sredinu.

(2) Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana dužno je, na zahtjev Ministarstva, u svakom trenutku, a posebno za potrebe inspekcijuskog nadzora i kontrole, dokazati da je preduzeo sve mjere za sprečavanje nesreća velikih razmjera.

(3) Postrojenja na koje se odnose odredbe o kontroli opasnosti od nesreća velikih razmjera utvrđuju se u propisu iz člana 81. stav.1. ovog zakona.

Član 104.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da Ministarstvu dostavi obavještenje sa sljedećim podacima:

a) ime odgovornog lica i lica koje upravlja opasnim supstancama i punu adresu pogona,

b) registrovano mjesto poslovanja odgovornog lica sa punom adresom,
v) informacije za utvrđivanje prisustva opasnih supstanci ili kategorija supstanci u postrojenju,

g) količinu i fizički oblik opasnih supstanci u postrojenju,

d) djelatnost ili predloženu djelatnost postrojenja i skladišnog prostora i

đ) neposrednom okruženju postrojenja ili elementima koji mogu prouzrokovati veću nesreću ili pogoršati njene posljedice.

(2) Obavještenja iz stava 1. ovog člana dostavlja se Ministarstvu uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(3) U slučaju značajnog povećanja u količini ili značajne promjene u prirodi ili fizičkom obliku prisutne opasne supstance ili svake promjene postupka u kojem se upotrebljava opasna supstanca, promjene postrojenja ili uređaja koja bi mogla znatno uticati na opasnost od velikih razmjera ili trajnog zatvaranja postrojenja, odgovorno lice odmah obavještava Ministarstvo o promjeni stanja.

Član 105.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da sačini plan sprečavanja nesreća velikih razmjera posredstvom ovlaštene institucije (U daljem tekstu: Plan) i da osigura pravilno sprovođenje Plana.

(2) Plan mora osigurati da se odgovarajućim sredstvima, strukturama i sistemom upravljanja garantuje visok nivo zaštite ljudi i životne sredine.

(3) Plan za postrojenja iz stava 1. ovog člana, uključujući i skladišta dostavlja se nadležnoj inspekciji i Ministarstvu uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 106.

(1) Na osnovu obavještenja odgovornog lica iz člana 104. stav 1. ovog zakona i Izvještaja o bezbjednosti iz člana 107. stav 1. ovog zakona, Ministarstvo utvrđuje postrojenja ili grupe postrojenja u kojima vjerovatnoća i mogućnost nastanka velikih nesreća ili mogućnost posljedica od velikih nesreća može biti veća radi lokacije i blizine takvih postrojenja, kao i količine njihovih opasnih supstanci.

(2) Kada se postrojenja ili grupe postrojenja iz stava 1. ovog člana, uključujući i skladišta identifikuju, Ministarstvo mora obezbijediti razmjenu informacija, tako da takva postrojenja ili grupe postrojenja mogu brinuti o prirodi i obimu ukupne opasnosti od veće nesreće u svojim planovima, sistemima bezbjednosti, izvještajima o bezbjednosti i unutrašnjim planovima intervencije.

(3) Postrojenja ili grupe postrojenja iz stava 1. ovog člana sarađuju na obavještavanju javnosti i pribavljanju podataka za pripremu spoljašnjih planova, odnosno planova za hitne slučajeve izvan postrojenja.

Član 107.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da pripremi Izvještaj o bezbjednosti, iz kojeg se vidi:

a) da je sistem bezbjednosti za sprovođenje Plana počeo da se sprovodi,

b) da su utvrđene opasnosti od velikih nesreća i da su preduzete potrebne mjere za sprečavanje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica za ljude i životnu sredinu,

v) da su odgovarajuća bezbjednost i pouzdanost uključene u projektovanje, izgradnju, rad i održavanje svakog postrojenja, skladišnog prostora, opreme i infrastrukture za njihov rad, koji su povezani sa opasnostima od nastanka velikih nesreća u postrojenju,

g) da su napravljeni unutrašnji planovi intervencije i pružene informacije koje omogućavaju izradu spoljašnjeg plana intervencije za preduzimanje potrebnih mjera u slučaju veće nesreće i

d) da je Ministarstvu osigurano dovoljno informacija za odlučivanje o lokaciji novih djelatnosti ili izgradnji oko postojećih postrojenja sa ažuriranim popisom opasnih supstanci koje se nalaze u postrojenju.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana ili izvještaji pripremljeni u skladu sa drugim propisima, a koji se odnose na sigurnost rada postrojenja, mogu se spojiti u jedan izvještaj o bezbjednosti u smislu ovog člana, radi ekonomičnosti postupka, pod uslovom da se poštuju zahtjevi iz ovog člana.

(3) Izvještaj o bezbjednosti se dostavlja Ministarstvu zajedno sa zahtjevom za izdavanje ekološke dozvole i mora biti dostupan javnosti.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, javnosti neće biti dostupni dijelovi izvještaja o bezbjednosti koji sadrže industrijske, komercijalne ili lične podatke, podatke javne bezbjednosti ili odbrane i u takvim slučajevima odgovorno lice uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole dostavlja izmijenjen izvještaj u kojem ta pitanja nisu uključena.

(5) Izvještaj o bezbjednosti se razmatra u okviru postupka za izdavanje ekološke dozvole za predmetno postrojenje.

(6) U slučaju periodičnih pregleda ili mijenjanja, Izvještaj o bezbjednosti se dostavlja, bez odgađanja Ministarstvu, koje u roku od 30 dana dostavlja odgovornom licu i nadležnoj inspekciji zaključke razmatranja Izvještaja o bezbjednosti.

(7) Izvještaj o bezbjednosti se periodično pregleda svakih pet godina, a po potrebi mijenja i ranije, na inicijativu odgovornog lica ili na zahtjev Ministarstva kada je to opravdano radi novih činjenica ili uzimanja u obzir novih tehnika o pitanjima bezbjednosti.

Član 108.

(1) Za postrojenje koje može izazvati nesreće velikih razmjera, odgovorno lice priprema plan unutrašnjih intervencija za mjere koje je potrebno preduzeti unutar postrojenja i dostavlja nadležnim organima za postupanje u vanrednim situacijama potrebne informacije za izradu spoljašnjih planova intervencije, i to prije početka rada postrojenja.

(2) Plan iz stava 1. ovog člana odgovorno lice izrađuje s ciljem:

a) kontrolisanja nesreća tako da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i da se ograniči štetan uticaj po čovjeka, životnu sredinu i imovinu,

b) primjene mjera koje su neophodne za zaštitu čovjeka i životne sredine od uticaja nesreća velikih razmjera,

v) prenosa neophodnih informacija javnosti, nadležnim službama i organima koji se nalaze u datom području i

g) osiguranja uspostavljanja prvobitnog stanja i čišćenja životne sredine nakon nesreća velikih razmjera.

(3) Odgovorno lice osigurava da se unutrašnji planovi za hitne slučajeve unutar postrojenja sačinjavaju u saradnji sa zaposlenim radnicima u postrojenju, uključujući i relevantne dugoročne izvođače radova, a da se pri sačinjavanju, ažuriranju ili mijenjanju spoljašnjih planova za hitne intervencije konsultuju sa javnošću i civilnom zaštitom.

(4) Odgovorno lice primjenjuje bez odlaganja unutrašnje i spoljašnje planove intervencije u slučaju nesreća velikih razmjera ili u slučaju pojave nekontrolisane nezgode koja bi mogla dovesti do veće ili značajne nesreće.

(5) Odgovorno lice dužno je da provjeri i ukoliko je neophodno, izmijeni unutrašnji odnosno spoljašnji plan intervencije, uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu postrojenja, planovima intervencije ili u novim tehnološkim saznanjima, u periodu od tri godine od izrade planova iz stava 1. ovog člana i o tome obavijesti organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciji.

Član 109.

(1) Ciljevi sprečavanja nesreća velikih razmjera i ograničavanja njihovih posljedica uzimaju se u obzir pri izradi dokumenata prostornog uređenja i donošenju odluka u skladu sa zakonom koji reguliše prostorno uređenje, posebno prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, uključujući skladišta, izmjeni na postojećim postrojenjima, uključujući skladišta, i novim građevinama (poput saobraćajnica, javnih mjesta i stambenih područja) u blizini naselja.

(2) Prilikom izrade unutrašnjih i spoljašnjih planova intervencije mora se voditi računa o udaljenosti između postrojenja, uključujući skladišta, zona stanovanja, javnih površina i objekata, zaštićenih kulturno-istorijskih i prirodnih dobara, kao i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.

(3) U postrojenjima koja mogu izazvati nesreće velikih razmjera, uključujući skladišta, odgovorno lice postrojenja i Ministarstvo moraju brinuti o potrebi primjene dodatnih tehničkih mjera da ne bi došlo do povećanja rizika po ljude ili životnu sredinu.

Član 110.

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da obavijesti Ministarstvo i organ nadležan za inspekcijski nadzor o nesreći velikih razmjera i odmah dostavi podatke o:

- a) okolnostima nesreće,
- b) prisutnim opasnim supstancama,
- v) raspoloživim podacima za procjenu uticaja nesreće na ljude i životnu sredinu,
- g) preduzetim mjerama u slučaju neželjenog događaja i
- d) preduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće i sprečavanja pojave novih nesreća.

(2) Ukoliko dalja istraga otkrije dodatne činjenice, odgovorno lice je dužno da ih dostavi Ministarstvu i nadležnoj inspekciji, te da preduzme sve mjere za uklanjanje posljedica nesreće.

(3) Na osnovu obavještenja o nesrećama, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole dužan je da vodi evidenciju i vrši izmjene u registru postrojenja, kao i da vodi registar nesreća velikih razmjera koje su prijavljene.

IX SISTEM EKO-OZNAČAVANJA, UPRAVLJANJA I KONTROLE ŽIVOTNE SREDINE

Član 111.

(1) Sistem dodjele eko-oznaka uspostavlja se radi podsticanja izrade, proizvodnje, marketinga i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na životnu sredinu u odnosu na ukupan period trajanja tog proizvoda, te radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na životnu sredinu.

(2) Uticaji na životnu sredinu utvrđuju se na osnovu ispitivanja međusobnog djelovanja proizvoda sa životnom sredinom, uključuju i korištenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

(3) Sistem dodjele eko-oznaka mora biti u skladu sa zdravstvenim i bezbjednosnim uslovima i uslovima za zaštitu životne sredine.

(4) Eko-oznaka je amblem koji se određuje u skladu sa propisom iz stava 5. ovog člana i dodjeljuje se proizvodima i uslugama.

(5) Ministar propisuje sistem i postupak dodjele eko-oznaka, organe nadležne za upravljanje sistemom eko-oznaka, od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterijuma do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake, na način koji omogućava dobrovoljno učešće pravnih i fizičkih lica čiji proizvodi i usluge zadovoljavaju zahtjeve ovog sistema.

Član 112.

(1) Eko-oznaka se može dodijeliti proizvodima dostupnim u Republici Srpskoj, koji su u skladu sa osnovnim uslovima za zaštitu životne sredine i kriterijumom eko-oznaka uspostavljenog prema grupi proizvoda.

(2) Da bi bila uvrštena u ovu vrstu označavanja, grupa proizvoda mora ispunjavati sljedeće uslove:

a) da je zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu,

b) da uključuje, u toku jedne faze ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda, važan uticaj na životnu sredinu na globalnom ili regionalnom planu,

v) da predstavlja značajnu mogućnost uticaja na životnu sredinu u smislu poboljšanja životne sredine putem izbora potrošača i daje podsticaj proizvođačima, ili onima koji pružaju usluge, da utvrde konkurentne prednosti nudeći proizvode koji odgovaraju sistemu eko-oznaka i

g) da se znatan dio prodajne količine proizvoda te grupe nalazi u prodaji za krajnju potrošnju i upotrebu.

(3) Eko-oznake se ne mogu stavljati na supstance ili preparate koji su označeni kao veoma toksični i opasni po životnu sredinu ili koji su kancerogeni, toksični za reprodukciju ili su mutageni, niti na proizvode koji se izrađuju u procesima za koje postoji vjerovatnoća da su izrazito opasni po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu ili da njihova uobičajena primjena može biti opasna za potrošača.

(4) Dodjela eko-oznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske proizvode, uređena je posebnim propisom.

Član 113.

(1) Ministarstvo, u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 111. stav 5. ovog zakona upravlja sistemom dodjele eko-oznaka od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterijuma do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake.

(2) Izbor grupa proizvoda i ekološki kriterijumi tih grupa utvrđuju se nakon konsultacija sa predstavnicima interesnih grupa iz oblasti industrije, trgovine, potrošačkih organizacija i organizacija za pitanje zaštite životne sredine.

(3) Interesne grupe same biraju svoje predstavnike zavisno od grupe proizvoda o kojima je riječ.

Član 114.

(1) Eko-oznaka dodjeljuje se na osnovu dobrovoljnih zahtjeva podnesenih od proizvođača, uvoznika, snabdjevača uslugama i trgovaca.

(2) Odluku o dodjeli eko-oznake donosi Ministarstvo nakon provjere da li su ispoštovani uslovi ekološkog kriterijuma za te grupe proizvoda.

(3) Eko-oznaka dodjeljuje se na period od tri godine.

(4) Ministarstvo zaključuje ugovor sa podnosiocem zahtjeva za eko-oznaku kojim se utvrđuju uslovi korištenja oznake i povlačenje ovlaštenja za korištenje eko-oznake.

(5) Takse za obradu zahtjeva i korištenje oznake uređuju se posebnim propisom.

(6) Eko-oznaka se ne može koristiti, niti se može pozivati na eko-oznaku pri reklamiranju dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele se može koristiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodijeljena.

Član 115.

(1) Pravna i fizička lica u Republici mogu dobrovoljno učestvovati u sistemu upravljanja zaštitom životne sredine (EMAS), koji je na nivou Evropske unije osnovan sa ciljem ocjene i poboljšanja djelovanja pravnih i fizičkih lica na životnu sredinu i pružanja odgovarajućih informacija javnosti i zainteresovanim stranama.

(2) Cilj sistema iz stava 1. ovog člana je promovisanje kontinuiranih poboljšanja u djelovanju organizacija na životnu sredinu:

a) uspostavljanjem i sprovođenjem sistema upravljanja od organizacija,

b) sistematičnom, objektivnom i periodičnom ocjenom djelovanja sistema upravljanja životnom sredinom,

v) prikupljanjem informacija o unapređivanju u oblasti zaštite životne sredine,

g) pružanjem informacija o djelovanju na životnu sredinu, te omogućavanjem razmjene informacija sa javnošću i zainteresovanim stranama i

d) aktivnim učestvovanjem zaposlenih u organizaciji na uspostavljanju i sprovođenju sistema upravljanja životnom sredinom.

X FINANSIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Član 116.

(1) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine obezbjeđuju se u budžetu Republike, budžetu jedinice lokalne samouprave, Fondu za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske(u daljem tekstu: Fond), te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Drugi izvori sredstava iz stava 1. ovog člana su donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih projekata, programa i ulaganja namijenjenih za zaštitu životne sredine i druga sredstva propisana posebnim zakonom.

(3) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine koriste se za očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja životne sredine.

Član 117.

U skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje i zaštita životne sredine, Fond prikuplja i distribuira finansijska sredstva za zaštitu životne sredine na području Republike koja se koriste naročito za sljedeće namjene:

- a) podrška u ostvarivanju zadataka koji proizlaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životne sredine,
- b) suzbijanje štete po životnu sredinu u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izvršavanje štete određenom licu,
- v) troškovi sprečavanja ili otklanjanja štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju,
- g) podrška mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i finansiranja informativnog sistema, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine i
- d) očuvanje zaštićenih prirodnih područja.

XI GRAĐANSKA ODGOVORNOST ZA ŠTETU NANESENU ŽIVOTNOJ SREDINI

Član 118.

(1) Pravno i fizičko lice dužno je da u obavljanju svoje aktivnosti osigura zaštitu životne sredine, i to:

- a) primjenom i sprovođenjem propisa o zaštiti životne sredine,
- b) održivim korištenjem prirodnih resursa, dobara i energije,
- v) uvođenjem energetski efikasnijih tehnologija i korištenjem obnovljivih prirodnih resursa,
- g) upotrebom proizvoda, procesa, tehnologija i prakse koji manje ugrožavaju životnu sredinu,
- d) preduzimanjem mjera prevencije ili otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu,
- d) vođenjem evidencije o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađujućih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada,
- e) kontrolom aktivnosti i rada postrojenja koji mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i
- ž) drugim mjerama u skladu sa zakonom.

(2) Mjere zaštite životne sredine iz stava 1. ovog člana pravno i fizičko lice obavlja samostalno ili preko ovlaštenog pravnog lica.

Član 119.

(1) Zagađivač koji prouzrokuje zagađenje životne sredine odgovara za nastalu štetu po načelu objektivne odgovornosti.

(2) Za zagađivanje životne sredine odgovorno je i pravno i fizičko lice koje je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućilo ili dopustilo zagađivanje životne sredine.

Član 120.

(1) Zagađivač koji svojim činjenjem ili nečinjenjem prouzrokuje zagađivanje životne sredine dužan je da bez odgađanja preduzme neophodne mjere radi smanjenja štete u životnoj sredini ili uklanjanja daljih rizika, opasnosti ili sanacije štete u životnoj sredini, o svom trošku.

(2) Ako šteta nanescena životnoj sredini ne može da se sanira odgovarajućim mjerama, lice koje je prouzrokovalo štetu odgovorno je za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

Član 121.

(1) Zagađivač je odgovoran za štetu nanescenu životnoj sredini i prostoru i snosi troškove procjene štete i njenog uklanjanja, a naročito:

a) troškove hitnih intervencija preduzetih u vrijeme nastanka štete, a neophodnih za ograničavanje i sprečavanje efekata štete po životnu sredinu, prostor i zdravlje stanovništva,

b) direktne i indirektne troškove sanacije, ustanovljavanja novog stanja ili obnavljanja prethodnog stanja životne sredine i prostora, kao i praćenje efekata sanacije i efekata štete po životnu sredinu,

v) troškove sprečavanja nastanka iste ili slične štete po životnu sredinu i prostor i

g) troškove naknade licima direktno ugroženim štetom po životnu sredinu i prostor.

(2) Zagađivač je dužan da pruži finansijske ili druge vrste garancija za obezbjeđenje plaćanja naknade troškova iz stava 1. ovog člana, u toku i poslije obavljanja aktivnosti.

Član 122.

(1) Pravno lice koje se bavi djelatnošću opasnom po životnu sredinu, odgovorno je za štetu nanescenu tom djelatnošću ljudima, imovini i životnoj sredini.

(2) Djelatnosti opasne po životnu sredinu su one djelatnosti koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili životnu sredinu, i to:

a) upravljanje lokacijama koje su opasne za životnu sredinu,

b) oslobađanje genetički modifikovanih organizama i

v) oslobađanje mikroorganizama.

(3) Ukoliko više lica na istoj lokaciji obavlja opasnu djelatnost, onda snose zajedničku odgovornost za štetu.

Član 123.

(1) Odgovorno lice nije odgovorno za štetu uzrokovanu:

a) ratom ili nekom posebnom prirodnim pojavom koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti,

b) od trećeg lica čija je namjera bila nanošenje štete ili

v) zbog posebnih naredbi i mjera nadležnih organa koje su direktno prouzrokovale štetu.

(2) Odgovorno lice se oslobađa odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenilo odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale, da bi spriječilo ili ublažilo štetu.

Član 124.

(1) Odgovorno lice koje obavlja djelatnost opasnu po životnu sredinu dužno je da osigura sredstva za naknadu eventualne štete.

(2) Odgovorno lice dužno je da pruži garancije za osiguranje plaćanja naknade troškova u toku i poslije obavljanja djelatnosti.

Član 125.

(1) Svako lice koje pretrpi štetu ima pravo na naknadu štete.

(2) Zahtjev za naknadu štete može se podnijeti neposredno odgovornom licu postrojenja ili osiguravaču odgovornog lica kod koga je nastala šteta.

(3) Ako je više zagađivača odgovorno za štetu nanесenu životnoj sredini, a udio pojedinih zagađivača nije moguće odrediti, troškove snose solidarno.

(4) Postupak pred sudom za naknadu štete je hitan.

(5) Republika zadržava pravo na naknadu štete ako nema drugih lica koja imaju to pravo.

Član 126.

Na sva pitanja o odgovornosti za štetu nanесenu životnoj sredini koja nisu posebno uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe propisa kojim se regulišu obligacioni odnosi.

XII MEĐUENTITETSKA SARADNJA

Član 127.

(1) Uspostavljanje saradnje i koordinacije iz člana 5. stav 3. ovog zakona vrši Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine (U daljem tekstu: Međuentitetsko tijelo), koje je osnovala Vlada Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Vlada Brčko Distrikta.

(2) Međuentitetsko tijelo ima četiri člana iz Republike Srpske, četiri člana iz Federacije Bosne i Hercegovine i dva člana iz Brčko Distrikta.

(3) Članovi Međuentitetskog tijela iz Republike Srpske imenuju se rješenjem Vlade Republike Srpske.

(4) Međuentitetsko tijelo sastaje se najmanje šest puta godišnje i donosi odluke konsenzusom.

(5) O održavanju sjednica Međuentitetskog tijela, a u cilju koordinacije i saradnje, redovno se obavlještava Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa.

Član 128.

(1) Međuentitetsko tijelo bavi se svim pitanjima iz oblasti zaštite životne sredine koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena ma

Međuentitetsko tijelo od entiteta i Brčko Distrikta, ovim zakonom i drugim propisima, a naročito pitanja:

- a) međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti zaštite životne sredine,
- b) saradnje sa međunarodnim organizacijama i drugim zemljama,
- v) koordinaciju primjene i donošenja zakona i drugih propisa,
- g) koordinaciju monitoringa sprovođenja standarda i procedura za zaštitu životne sredine,
- d) davanje preporuka za uspostavljanje usaglašenih standarda kvaliteta životne sredine na nivou entiteta,
- đ) koordinaciju entitetskih akcionih planova i drugih programa i planova iz oblasti zaštite životne sredine,
- e) koordinaciju monitoringa i sistema za informisanje i
- ž) prikupljanje i razmjenu informacija.

(2) Međuentitetsko tijelo pruža stručnu pomoć nadležnim entitetskim ministarstvima.

(3) Međuentitetsko tijelo je dužno da osigura da su interesi oba entiteta i Brčko Distrikta uzeti u obzir prilikom planiranja projekata u područjima koja presijecaju međuentitetske linije razgraničenja.

XIII NADZOR

Član 129.

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Član 130.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori nadležni za zaštitu životne sredine Republičke uprave za inspekcijeske poslove i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni inspektori).

Član 131.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora iz člana 130. ovog zakona nadležni inspektori, pored opštih ovlaštenja propisanih zakonom kojim se uređuje oblast inspekcija, ovlašteni su i da nalože:

- a) otklanjanje u određenom roku utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u radu postrojenja, zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja životne sredine,
- b) privremenu zabranu obavljanja rada postrojenja ili obavljanje djelatnosti u proizvodnom postupku, korištenja uređaja i/ili pogona i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do znatnijeg zagađenja životne sredine,
- v) zabranu obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, korištenje uređaja i/ili pogona i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja većih razmjera životne sredine, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone,

g) obustavljanje radova, ako se radovi sprovode suprotno utvrđenim mjerama iz procjene uticaja na životnu sredinu, dok se nepravilnosti ne otklone,

d) obustavljanje radova ako se ne obavljaju u skladu sa ovim zakonom i uslovima propisanim u ekološkoj dozvoli i

đ) zabranu rada ovlaštenom pravnom licu koje ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

XIV KAZNE NE ODREDBE

Član 132.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje:

a) izradi studiju uticaja suprotno uslovima propisanim u članu 67. ovog zakona,

b) izgradi ili rukovodi radom postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljene ekološke dozvole iz člana 80. ovog zakona,

v) prekrši opšte obaveze iz člana 83. stav 2. ovog zakona,

g) ne ispunjava mjere utvrđene ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona,

d) ne vrši monitoring i praćenje drugih uticaja na stanje životne sredine iz člana 92. stav 1. ovog zakona,

đ) ne dostavlja nadležnom organu za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciji rezultate monitoringa iz člana 92. stav 4. ovog zakona,

e) vrši monitoring suprotno odredbi člana 92. stav 5. ovog zakona,

ž) ne obavještava organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole o svakoj promjeni u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja iz člana 96. stav 1. ovog zakona,

z) ne izvrši sve mjere koje je utvrdio organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole poslije prestanka važenja dozvole iz člana 98. stav 6. ovog zakona,

i) ne dostavlja izvještaj iz člana 102. stav 2. ovog zakona,

j) ne preduzme sve mjere neophodne za sprečavanje nesreća velikih razmjera i ne podnosi nadležnim organima dokaz o preduzetim mjerama iz člana 103. ovog zakona,

k) ne sačini plan sprečavanja nesreća velikih razmjera iz člana 105. stav 1. ovog zakona,

l) ne pripremi Izvještaj o bezbjednosti iz člana 107. stav 1. ovog zakona,

lj) ne podnese nadležnim organima podatke iz člana 110. stav 1. ovog zakona,

m) upotrebljava eko-oznaku suprotno odredbama člana 113. ovog zakona,

n) ne izvrši mjere radi smanjenja štete ili uklanjanja daljih rizika, opasnosti ili sanacije štete u životnoj sredini iz člana 120. stav 1. ovog zakona i

nj) ne osigura sredstva za naknadu štete iz člana 124. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu.

Član 133.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

a) izgradi ili rukovodi radom postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljene ekološke dozvole iz člana 80. ovog zakona,

b) prekrši opšte obaveze iz člana 83. stav 2. ovog zakona,

v) ne ispunjava uslove utvrđene ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona,

- g) ne vrši monitoring i praćenje drugih uticaja na stanje životne sredine iz člana 92. stav 1. ovog zakona,
- d) ne dostavlja nadležnom organu za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciji rezultate monitoringa iz člana 92. stav 4. ovog zakona,
- đ) vrši monitoring suprotno odredbi člana 92. stav 5. ovog zakona,
- e) ne obavještava organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole o svakoj promjeni u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja iz člana 96. stav 1. ovog zakona,
- ž) ne izvrši sve mjere koje je utvrdio organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole poslije njenog prestanka važenja iz člana 98. stav 6. ovog zakona,
- z) ne dostavlja izvještaj iz člana 102. stav 2. ovog zakona,
- i) ne podnosi nadležnim organima podatke ili dokumenta iz člana 110. stav 1. ovog zakona i
- j) upotrebljava eko-oznaku suprotno odredbama člana 113. ovog zakona.

XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 134.

(1) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti Rješenje o osnivanju Savjetodavnog vijeća za zaštitu životne sredine i Odluku o osnivanju Međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine, sa odredbama ovog zakona.

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenje strateške procjene za planove i programe iz člana 48. stav 3. ovog zakona,

b) Pravilnik o sadržaju izvještaja o strateškoj procjeni iz člana 53. stav 3. ovog zakona i

v) Pravilnik o uslovima za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine iz člana 67. stav 3. ovog zakona i

g) Pravilnik o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola iz člana 94. stav 5. ovog zakona.

(3) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o intenzitetu zvuka i šuma iz člana 23. stav 3. ovog zakona,

b) Pravilnik o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o obavezi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu iz člana 63. stav 1. ovog zakona,

v) Uputstvo o sadržaju studije uticaja na životnu sredinu iz člana 68. stava 1. ovog zakona,

g) Pravilnik o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu iz člana 81. stav 1. ovog zakona,

d) Pravilnik o aktivnostima i načinu izrade najboljih raspoloživih tehnika iz člana 84. stav 3. ovog zakona,

đ) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra izdatih ekoloških dozvola iz člana 101. stav 3. ovog zakona,

e) Pravilnik o registru ispuštanja i prenosa zagađujućih supstanci iz postrojenja i Uputstvo o vođenju registra ispuštanja i prenosa zagađujućih supstanci iz člana 102. st. 3. i 4. ovog zakona i

ž) Pravilnik o eko-oznakama i načinu upravljanja eko-oznakama iz člana 111. stav 5. ovog zakona.

Član 135.

Postupci pokrenuti prema odredbama Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10) do stupanja na snagu ovog zakona dovršiće se prema odredbama tog zakona.

Član 136.

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 134. ovog zakona primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 137.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10).

Član 138.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 01-1053 /12
Datum: 10. jul 2012. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić